

Materialy do flory macromycetes północno-wschodniej Polski

LONGIN OLESIŃSKI, WŁADYSŁAW WOJEWODA*

Katedra Łąkarstwa ART, Olsztyn-Kortowo

*Pracownia Mikologii Instytutu Botaniki PAN, Kraków

Olesiński L., W. Wojewoda*: (Department of Grassland Science of Agricultural and Technical Academy, 10-957 Olsztyn-Kortowo, Blok 17, in Poland; * Mycology Laboratory, Botanical Institute, Polish Academy of Sciences, 31-512 Kraków, Lubicz 46, in Poland). *Data on the macromycetes flora of the North-Eastern Poland*. Acta Mycol. XXI(2): 193-232, 1985 (1987).

The list of 352 macromycetes (*Asco-* and *Basidiomycetes*) collected in the North-Eastern Poland is given. It is the first part of mycofloristic investigation in this region conducted in the years 1964-1977 by latter author, and 1981-1982, by former author.

WSTĘP

Polska północno-wschodnia (z wyjątkiem Puszczy Białowieskiej) należy do regionów najslabiej zbadanych pod względem mikologicznym w naszym kraju. Wskazują na to bardzo wyraźnie m. in. mapy rozmieszczenia grzybów w Polsce (Skirgiełło 1965-1976; Wojewoda 1979). Obszar ten odznacza się stosunkowo dobrze zachowanym środowiskiem naturalnym i bogatą szatą roślinną, a zatem zasługuje na znacznie lepsze poznanie. Ponieważ opracowanie w krótkim czasie pełnej monografii grzybów tego terenu nie jest możliwe, autorzy podejmując badania mikoflorystyczne w północno-wschodniej Polsce, postanowili wyniki ogłaszać etapami, w miarę gromadzenia materiałów. Dzięki temu można będzie dostarczać na bieżąco informacje o mikoflorze tego interesującego obszaru.

Inicjatorem współpracy jest pierwszy autor, który stale przebywa w Olsztynie i ma możliwość częstego odwiedzania bliższych i dalszych okolic tego miasta. Zgromadził on większość uwzględnionych tu gatunków (kilkanaście oznaczył). Drugi autor zebrał przeszło 50 gatunków, oznaczył lub zrewidował cały materiał (z wyjątkiem części okazów *Cortinariaceae* i *Strophariaceae*), przestudiował

dostępną literaturę mikologiczną dotyczącą omawianego terenu, opracował katalog gatunków dotychczas stąd podawanych oraz napisał tekst niniejszej pracy.

Autorzy dziękują mgr Z. H e i n r i c h za oznaczenie kilkunastu gatunków z rodzajów *Galerina*, *Gymnopilus*, *Hypholoma*, *Pholiota* i *Stropharia*, dr V. H o l u b o v e j - J e c h o v e j za oznaczenie 1 gatunku z klasy *Deuteromycetes*, inż. Z. T o m c z y ń s k i e j za oznaczenie drewna-podłoża *Ganoderma lucidum* oraz drowi W. P i e t r a s z e w s k i e m u za przekazanie zebranych przez niego okazów grzybów.

CHARAKTERYSTYKA OBSZARU BADAŃ

P o ł o ż e n i e. Obszar badań nie ma ściśle wyznaczonych granic. Na południu i zachodzie nie przekracza Bugu i Wisły w dolnych biegach tych rzek, na północy dochodzi do granicy państwa na linii Gołdap-Elk-Szczuczyn-Jedwabne-Zambrów. Jego powierzchnia wynosi ok. 40 000 km². Leży w województwach: elbląskim, olsztyńskim, płockim, ciechanowskim, ostrołęckim i suwalskim (ryc. 1). Pod względem geobotanicznym (P o l a k o w s k i 1963; S z a f e r, Z a r z y c k i 1977) są to: Kraina Żuław Wisły, Kraina Pojezierza Pomorskiego (okręgi: Iławski i Olsztyński), Kraina Mazowiecka (okręg Północnomazowiecki) oraz Kraina Podlaska (okręg Północnopolaski) w Dziale Bałtyckim, a także Kraina Mazursko-Kurpiowska (okręgi: Pojezierza Mazurskiego i Kurpiowsko-Piski) w dziale Północnym.

W ujęciu fizycznogeograficznym (K o n d r a c k i 1978) przez badany teren przechodzi granica dwóch wielkich obszarów: Europy Zachodniej i Wschodniej. Do pierwszego obszaru należy prowincja Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincja Pobrzeży Południowobałtyckich, makroregion Pobrzeża Gdańskiego i mezoregiony: Żuławy Wiślane, Wzniesienia Elbląskie, Równina Warmińska, podprowincja Pojezierzy Południowobałtyckich, makroregion Pojezierza Wschodniopruskiego, mezoregion Pojezierza Iławskiego, podprowincja Nizin Środkowopolskich, makroregion Niziny Północnomazowieckiej i mezoregiony: Równina Raciąska, Wzniesienia Mławskie, Wysoczyzna Ciechanowska, Równina Kurpiowska i Międzyrzecze Łomżyńskie. Do drugiego obszaru należy prowincja Niżu Zachodniorosyjskiego, podprowincja Pobrzeży Wschodniobałtyckich, makroregion Niziny Staropruskiej i mezoregiony: Wzniesień Górskich, Niziny Sępopolskiej, podprowincja Pojezierzy Wschodniobałtyckich, makroregion Pojezierzy Mazurskich obejmujący mezoregiony: Pojezierze Olsztyńskie, Pojezierze Mrągowskie, Krainę Wielkich Jezior Mazurskich i równinę Mazurską.

W a r u n k i g e o g r a f i c z n o - p r z y r o d n i c z e. Badany obszar odznacza się dość zróżnicowanymi warunkami geograficzno-przyrodniczymi. Obok wysokich wzgórz morenowych występują tu tereny równinne.

Wzgórza (np. Wzniesienia Elbląskie) nie przekraczają zwykle 200 m n.p.m. Najwyższym punktem jest tutaj Góra Dylewska (312 m n.p.m.) k. Ostródy. Charakterystyczną cechą północnej części obszaru jest bogactwo wód: jezior i rzek. Obok gleb ciężkich, żyzniejszych, często występują tu gleby lekkie, piaszczyste. Dzięki temu spotykamy tutaj wielką różnorodność zbiorowisk roślinnych. Rysy ujemne to brak jodły w całym obszarze oraz buka we wschodniej jego części. Istotnym składnikiem lasów jest świerk, który osiąga tu południowo-zachodnią naturalną granicę swego zasięgu. Często występują torfowiska, nierzadko porośnięte lasami sosnowymi i świerkowymi oraz brzezinami i olszynami.

Jest to region klimatyczny mazurski, odznaczający się bezpośrednim wpływem Bałtyku, a równocześnie oddziaływaniem kontynentalizmu. Lato jest łagodne ale krótkie, zima długa, chłodna i śnieżna. Opad jest znaczny, przekracza 600 mm rocznie (R o m e r 1949; R a d o m s k i 1979).

Południowa część obszaru badań jest terenem nizinnym, mniej zróżnicowanym pod względem geomorfologicznym, florystycznie uboższym. Zbiorowiska roślinne są silniej przekształcone przez gospodarkę człowieka, typowe dla krajobrazu rolniczego.

Pod względem klimatycznym obszar ten należy do Krainy Wielkich Dolin i charakteryzuje się większym wpływem kontynentalizmu. Okres wegetacji jest tu dłuższy, a zimy mroźniejsze. Roczna suma opadów wynosi ok. 500 mm.

PRZEDMIOT BADAŃ, METODA, NOMENKLATURA

Przedmiotem badań były grzyby z klas *Asco-* i *Basidiomycetes* tworzące owocniki dobrze widoczne gołym okiem. Materiał był gromadzony w dwóch okresach. Drugi autor zbierał go w latach 1964-1977, w czasie sporadycznych wyjazdów, w następujących miejscowościach: Ciechanów, Działdowo, Elbląg, Giżycko, Jednaczewo, Kamień, Karłowo, Komorniki, Kulinowo, Kuzie, Łomża, Malbork, Mikołajki, Mława, Nidzica, Ostrołęka, Ostróda, Pisz, Podgórze, Ruciane - Nida, Sierpc, Węgorzewo, Wierzba, Wygoda. Pierwszy autor zebrał znaczną większość materiałów w pozostałych miejscowościach, gromadząc zbiory w sposób ± planowy, w latach 1981-1982. Liczba zebranych torebek wynosi ok. 2400. Okazy były charakteryzowane w świeżym stanie (zapisywano barwę i jej zmiany, smak, zapach, hygrofaniczność, dane dotyczące siedliska, podłoża itd.), a oznaczane w stanie wysuszonym. W pracy uwzględniono tylko te okazy, których przynależność systematyczna nie budziła większych wątpliwości. Grzyby zbierano w ciągu całego roku, w okresie sprzyjającej pogody, także w zimie. Okazy złożono w zielniku IB PAN w Krakowie (KRAM) i w zielniku Katedry Botaniki ART w Olsztynie.

Nomenklaturę oparto m.in. na następujących ważniejszych źródłach (z pewnymi uzupełnieniami i poprawkami z innych prac): *Ascomycetes*: D e n n i s (1978), *Tremellales* i *Auriculariales* (W o j e w o d a 1977a, 1981a) *Dacrymycetales*: M c N a b b (1973) i R e i d (1974), *Aphylophorales*: C o r n e r (1950), D o m a ń s k i (1972, 1974-1978, 1981), D o m a ń s k i, O r ł o ś, S k i r g i e ł ł o (1973), E r i k s s o n, H j o r t s t a m, R y v a r d e n (1973-1981), P a r m a s t o (1965), *Agaricales*, *Boletales* i *Russulales*: S k i r g i e ł ł o (1960, 1975), M o s e r (1983). *Gasteromycetes*: G r o b i n (1980). Sposób cytowania autorów nazw łacińskich oparto na decyzji XIII Międzynarodowego Kongresu Botanicznego, który za punkt wyjściowy przyjął dla wszystkich grzybów datę 1753 r. (K o r f 1982).

HISTORIA BADAŃ MIKOLOGICZNYCH W PLN.-WSCH. POLSCE

O grzybach tej części Polski pisano już przed stu laty. W południowej części obszaru badań zbierali materiały mikologiczne dwaj absolwenci Uniwersytetu Warszawskiego: Stanisław C h e ł c h o w s k i i Julian S t e i n h a u s. C h e ł c h o w s k i (1888, 1898), przedwcześnie zmarły pionier polskiej mikologii w Królestwie Kongresowym, dostarczył dużo danych dotyczących *Basidiomycetes* okolic Ciechanowa, a także z ówczesnych guberni: łomżyńskiej i płockiej (okolice Sierpca: Koziębudy). Z tego obszaru wymienił on przeszło 130 gatunków podstawczaków, a wśród nich m.in. *Fistulina hepatica*, *Gyrodon lividus*, *Hysterangium separabile*, *Lycoperdon echinatum*, *Nidularia farcta*, *Phellogen tomentosus*, *Sarcodontia setosa* i *Thelephora intybacea*. Najwięcej informacji pochodzi z Chojnowa (wieś między Mławą a Przasnyszem) gdzie znajdowała się posiadłość Chelchowskiego (W o j e w o d a 1977c). S t e i n h a u s (1888) zbierał grzyby k. Mławy, skąd podał np. *Galerina camerina*.

Mniej więcej w tym samym czasie w północnej części badanego obszaru działał m. in. K a u f m a n n, a później N i t a r d y (1904) i G r a m b e r g (1923). Pierwszy z nich był autorem licznych prac dotyczących głównie okolic Elbląga. Na szczególną uwagę zasługuje obszerna praca N e u h o f f a (1933), w której zestawił on materiały własne i innych mikologów, dotyczące *Hymenomycetes* (z włączeniem *Dacrymycetales*, *Auriculariales*, *Tremellales* i *Gasteromycetes*), w liczbie ok. 500 gatunków. Dla przeszło 230 podał konkretne stanowiska, natomiast ok. 260 określił jako pospolite w całym terenie. N e u h o f f (1935-1936) badał grzyby tremelloidalne tego terenu. Wśród ciekawszych wymienił np. *Achroomyces disciformis* i *Myxarium nucleatum*.

W okresie powojennym opublikowano szereg prac, w których uwzględniano *macromycetes* omawianego obszaru. B i t n e r (1953) zajmował się grzybami pasożytnymi na grzybach kapeluszowych, O r ł o ś i D o m i n i k (1960)

pisali o *Heterobasidion annosum*, D o m a ń s k i (1963) zebrał w okolicy Kamienia przeszło 100 gatunków grzybów nadrzewnych. S k i r g i e 1 1 o (1951, 1960) poszukiwała tutaj grzybów z rodzaju *Russula* i z rzędu *Boletales*, później (1965-1976) opracowała mapy rozmieszczenia wybranych 100 gatunków *macromycetes*.

We wrześniu 1966 r. na trasie Puszcza Myszyniecka-Mikołajki-Kamień-Ruciane-Nida, zbierali grzyby uczestnicy IV Kongresu Mikologów Europejskich. S k i r g i e 1 1 o (1966, 1968) omówiła mikoflorę tego terenu w przewodniku kongresowym, potem zestawiała wyniki badań terenowych. Interesujące materiały z wycieczek kongresowych zamieścili także K o t l a b a i L a z e b n i ę k (1967), a K r e i s e l i L a z e b n i ę k (1967) podali stąd rzadki gatunek *Stropharia albocrenulata*.

D u r s k a (1971) zamieściła mapę rozmieszczenia *Mycena belliae* (grzyb znany w Polsce tylko z tego obszaru), N e s p i a k (1977, 1981) podał stąd szereg gatunków *Cortinarius*, W o j e w o d a (1977a, 1979) uwzględnił grzyby tremelloidalne tego regionu, a O l e s i ń s k i (1983) znalazł k. Bartoszyca pierwsze w tym terenie, oderwane od zwartego zasięgu, stanowisko *Hirneola auricula-judae*.

PRZEGLĄD GATUNKÓW

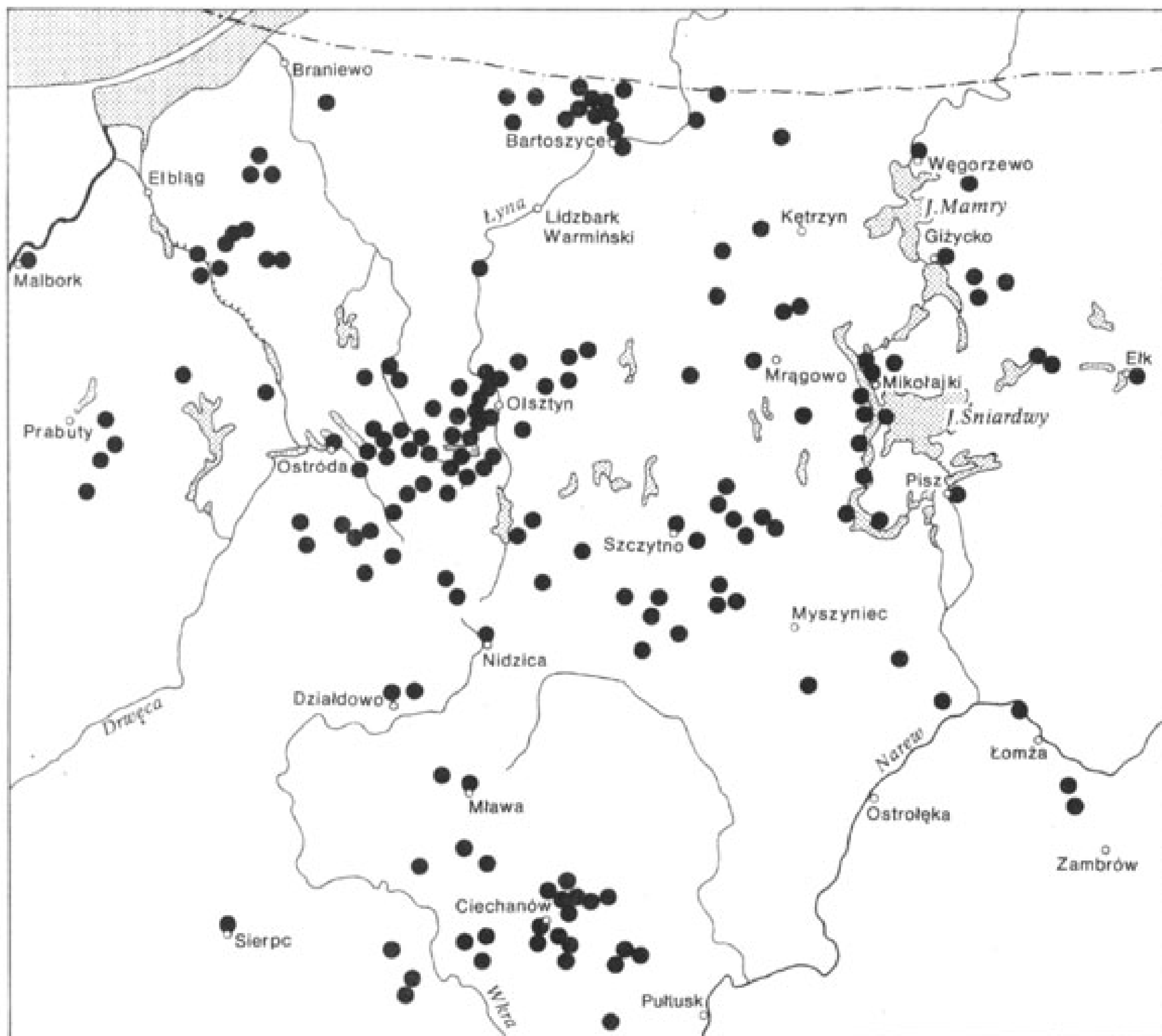
Rozmieszczenie gatunków w terenie

Dla każdego gatunku zestawiono dane o jego rozmieszczeniu w terenie: uwagi o występowaniu w zbiorowiskach roślinnych i o podłożu, określenie okresu tworzenia owocników (miesiące w cyfrach rzymskich), nazwy stanowisk (miejscowości, rezerwaty itp.). W przypadku gdy nie określano bliżej podłoża — oznacza to, że grzyb wyrastał na ziemi. Jako odległość między dwoma stanowiskami przyjęto punkty w terenie odległe od siebie nie mniej niż 1 km. W przypadku niektórych gatunków (np. krytycznych, b. rzadkich, nowych dla Polski itp.) podano krótką charakterystykę cech makro- i mikromorfologicznych. Numery podane przy każdym gatunku odpowiadają numerom stanowisk w poniższym słowniku.

SŁOWNIK NAZW GEOGRAFICZNYCH

Uwzględniono tu miejscowości, w których zbierano grzyby, niektóre lasy, rezerwaty (rez.), torfowiska (torf.) i jeziora (jez.). Określono rangę administracyjną (wieś — w., osada lub osiedle — os., miasto — mia.), podano gminę (gm.) i województwo według stanu z 1983 r. (Cie. — Ciechanów, El. — Elbląg, Ło. — Łomża, Ol. — Olsztyn, Pl. — Płock, Ostr. — Ostrołęka, Su. — Suwałki).

1. Ameryka (os.), gm. Olsztynek, Ol.
2. Bagienice Małe (w.), gm. Mrągowo, Ol.
3. Bałoszyce (w.), gm. Susz, El.
4. Bałoszyce Małe (w.), gm. Susz, El.
5. Baranówka Raszkowska (w.), gm. Raciąż, Cie.
6. Bartoszyce (mia.), Ol.
7. Bezledy (w.), gm. Bartoszyce, Ol.
8. Bielin (w.), gm. Cie.
9. Biesal (w.), gm. Gietrzwałd, Ol.
10. Biedara (os.), gm. Stawiguda, Ol.
11. Bogdanka (os.), gm. Regimin, Cie.
12. Boże Małe (w.), gm. Mrągowo, Cie.
13. Broniszewo (w.), gm. Wilczeta, El.
14. Burgale (jez.), gm. Prabuty, El.
15. Chajdyce (os.), gm. Świętajno, Ol.
16. Chochół (w.), gm. Świętajno, Ol.
17. Ciechanów (mia. wojewódzkie, a w jego granicach os. Śmiecin Stary)
18. Czarny Piec (w.), gm. Jedwabno, Ol.
19. Dajtki (os.), patrz: Olsztyn
20. Dąb (w.), gm. Nidzica, Ol.
21. Dąbrowa (w.), gm. Bartoszyce, Ol.
22. Dęby (w.), gm. Górowo Iławeckie, Ol.
23. Dłużki (w.), gm. Gietrzwałd, Ol.
24. Dudka (os.), gm. Wydminy, Su.
25. Działdowo (mia.), Cie.
26. Dzbonie (w.), gm. Opinogóra Górna, Cie.
27. Elbląg (mia. wojewódzkie)
28. Elżbiecin (w.), gm. Opinogóra Górna, Cie.
29. Frąknowo (w.), gm. Nidzica, Ol.
30. Gałajny (w.), gm. Górowo Iławeckie, Ol.
31. Gamerki Małe (w.), gm. Jonkowo, Ol.
32. Gamerki Wielkie (w.), gm. Jonkowo, Ol.
33. Gardyny (w.), gm. Młynary, El.
34. Gąglawki (w.), gm. Stawiguda, Ol.
35. Gibala (os.), gm. Grunwald, Ol.
36. Gierkińskie Bagna (torf.), gm. Sępoleń, Ol.
37. Giżycko (mia.), Su.
38. Głomno (w.), gm. Bartoszyce, Ol.
39. Golymin-Ośrodek (w. gminna), Cie.
40. Górki (os.), gm. Świętajno, Ol.
41. Górowo Iławeckie (mia.), Ol.
42. Grabin (w.), gm. Ostróda, Ol.
43. Grabnik Mały (w.), gm. Mikołajki, Su.
44. Gradowo (w.), gm. Barciany, Ol.
45. Grądówko (w.), gm. Godkowo, El.
46. Gronity (w.), gm. Stawiguda, Ol.
47. Jabłonka (os.), gm. Ostróda, Ol.
48. Jednaczewo (w.), gm. Ło.
49. Jedwabno (w. gminna), Ol.
50. Jelonki (w.), gm. Rychliki, El.
51. Jerutki (w.), gm. Świętajno, Ol.
52. Jędrychowo (os.), gm. Grunwald, Ol.
53. Kałęczyn Nowy (w.), gm. Golymin-Ośrodek, Cie.
54. Kamień (w.), gm. Ruciane-Nida, Su.
55. Kamionka (w.), gm. Głinojeck, Cie.
56. Kaplityny (w.), gm. Barczewo, Ol.
57. Karłowo (os.), patrz: Mikołajki
58. Karolewko (os.), gm. Bartoszyce, Ol.
59. Kiertyny Małe (w.), gm. Bartoszyce, Ol.
60. Kiertyny Wielkie (w.), gm. Bartoszyce, Ol.
61. Kisity (os.), gm. Bartoszyce, Ol.
62. Kitnowo (w.), gm. Grunwald, Ol.
63. Kolonia (w.), gm. Świętajno, Ol.
64. Kołaczków (w.), gm. Opinogóra Górna, Cie.
65. Kołodziejowy Grąd (w.), gm. Wielbark, Ol.
66. Komorniki (w.), gm. Działdowo, Cie.
67. Kortowo (os.), patrz: Olsztyn
68. Krasin (w.), gm. Pasłęk, El.
69. Krubin (w.), gm. Cie.
70. Krzyże (w.), gm. Ruciane-Nida, Su. (wszystkie okazy z tego stanowiska zebrał W. Pietraszewski)
71. Kulinowo (os.), patrz: Mikołajki
72. Kupin (w.), gm. Pasłęk, El.
73. Kuzie (w.), gm. Zbójna, Ło.
74. Lipowiec (w.), gm. Szczytno, Ol.
75. Lipowiec Mały (w.), gm. Szczytno, Ol.
76. Łapka (w.), gm. Barczewo, Ol.
77. Łężany (w.), gm. Reszel, Ol.
78. Łomża (mia. wojewódzkie)
79. Łuka (w.), gm. Rozogi, Ostr.
80. Łukta (w. gminna), Ol.
81. Majdy (w.), gm. Stawiguda, Ol.
82. Malbork (mia.), El.
83. Masuńskie Włóki (w.), gm. Sępoleń, Ol.
84. Mikołajewo (w.), gm. Braniewo, El.
85. Mikołajki (mia., a w jego granicach os.: Karłowo i Kulinowo), Su.
86. Mława (mia.), Cie.
87. Młynary (w. gminna), El.
88. Modrzejewo (w.), gm. Strzegowo-Osada, Cie.
89. Moskał (os.), gm. Grunwald, Ol.
90. Mszar (rez.), patrz: Olsztyn
91. Mycyny (w.), gm. Olsztynek, Ol.

Ryc. 1. Stanowiska grzybów w pln.-wsch. Polsce

Localities of fungi in N-E Poland

92. Mystkowo (w.), gm. Baboszewo, Cie.	102. Ościsłowo (w.), gm. Głinojeck, Cie.
93. Naterki (w.), gm. Gietrzwałd, Ol.	103. Pachciarnia (os.), gm. Kisielice, El.
94. Niedarzyn (w.), gm. Raciąż, Cie.	104. Pałuki (w.), gm. Opinogóra Górna, Cie.
95. Nidzica (mia.), Ol.	105. Parcele Łomiańskie (w.), gm. Lipowiec Kościelny, Cie.
96. Niestum (w.), gm. Cie.	106. Parkoszewo (w.), gm. Bartoszyce, Ol.
97. Olsztyn (mia. wojewódzkie, a w jego granicach os.: Dajtki, Kortowo, Słoneczny Stok, Stary Dwór oraz Jez. Kortowskie, Olsztyński Las (las miejski) i rez. torfowiskowe: Mszar i Redykajny)	107. Pasłek (mia., a w jego granicach os. Popowe Włoki), El.
98. Olsztyński Las, patrz: Olsztyn	108. Pęczcin (w.), gm. Cie.
99. Opinogóra Górna (w. gminna), Cie.	109. Pęglity (w.), gm. Gietrzwałd, Ol.
100. Ostrołęka (mia. wojewódzkie)	110. Piergoży (os.), gm. Bartoszyce, Ol.
101. Ostróda (mia.) Ol.	111. Piersławek (w.), gm. Piecki, Ol.
	112. Pisz (mia.), Su.
	113. Piwnice Wielkie (w.), gm. Wielbark, Ol.

114. Platyny (w.), gm. Grunwald, Ol.
 115. Płozy (w.), gm. Szczytno, Ol.
 116. Podgórze (w.), gm. Ło.
 117. Podgórzyn (os.), gm. Nidzica, Ol.
 118. Popowe Włóki (os.), patrz: Pasłek
 119. Prusinowice (w.), gm. Świercze-Koty, Cie.
 120. Przedwojewo (w.), gm. Opinogóra Górna, Cie.
 121. Putwągi (w.), gm. Reszel, Ol.
 122. Redykajny (rez.), patrz: Olsztyn
 123. Rogalik (w.), gm. Stare Juchy, Su.
 124. Ruciane-Nida (mia.), Su.
 125. Rudowo (w.), gm. Strzegowo-Osada, Cie.
 126. Ruszkowo (w.), gm. Gołymin-Osrodek, Cie.
 127. Samin (w.), gm. Dąbrówno, Ol.
 128. Sapieniec (os.), gm. Pozezdrze, Su.
 129. Sędrowo (w.), gm. Wielbark, Ol.
 130. Siarcza Łąka (w.), gm. Kadzidło, Ostr.
 131. Sierpc (mia.), Pl.
 132. Siła (os.), gm. Stawiguda, Ol.
 133. Skomack Wielki (w.), gm. Stare Juchy, Su.
 134. Słoneczny Stok (os.), patrz: Olsztyn
 135. Słupy (w.), gm. Dywity, Ol.
 136. Smolajny (w.), gm. Dobre Miasto, Ol.
 137. Smoleń (os.), gm. Gietrzwałd
 138. Sokolówek (w.), gm. Cie.
 139. Stare Jabłonki (w.), gm. Ostróda, Ol.
 140. Stary Dwór (os.), patrz: Olsztyn
 141. Stary Olsztyn (w.), gm. Purda, Ol.
 142. Stębark (w.), gm. Grunwald, Ol.
 143. Strużki (os.), gm. Świętajno, Ol.
 144. Suchowierzba Malużyńska (w.), gm. Glinojek, Cie.
 145. Surowe (w.), gm. Pasłek, El.
 146. Surzyki Małe (w.), gm. Małdyty, Ol.
 147. Szczepanki (w.), gm. Wydminy, Su.
 148. Szczytno (mia.), Ol.
 149. Szelałgowo (w.), gm. Jonkowo, Ol.
 150. Śliwice (w.), gm. Rychliki, El.
 151. Śmiecin Stary (os.), patrz: Ciechanów
 152. Śródka (w.), gm. Gietrzwałd, Ol.
 153. Tałty (w.), gm. Mikołajki, Su.
 154. Tomaszkowo (w.), gm. Stawiguda, Ol.
 155. Wesolówko (w.), gm. Wielbark, Ol.
 156. Węgorzewo (mia.), Su.
 157. Wielbark (w. gminna), Ol.
 158. Wierzba (w.), gm. Ruciane-Nida, Su.
 159. Wilimowo (w.), gm. Jonkowo, Ol.
 160. Witoszewo (w.), gm. Zalewo, Ol.
 161. Wola (os.), gm. Bartoszyce, Ol.
 162. Wójtowo (w.), gm. Barczewo, Ol.
 163. Wólka (os.), gm. Bartoszyce, Ol.
 164. Wygoda (w.), gm. Ło.
 165. Wymój (w.), gm. Stawiguda, Ol.
 166. Wyszembork (w.), gm. Mrągowo, Ol.
 167. Zajęczki (w.), gm. Ostróda, Ol.
 168. Zajęzkowski Młyn (os.), gm. Ostróda, Ol.
 169. Zamordeje (w.), gm. Ruciane-Nida, Su.
 170. Zarośle (os.), gm. Stawiguda, Ol.
 171. Zawady Małe (w.), gm. Ostróda, Ol.
 172. Zbójna (w. gminna), Ło.
 173. Zielonka (os.), gm. Barczewo, Ol.
 174. Zimna Woda (w.), gm. Nidzica, Ol.
 175. Borki Małe (os.), gm. Biskupiec, Ol.
 176. Reszel (mia.), Ol.
 177. Siedliska (w.), gm. Wydminy, Su.

OBJAŚNIENIE SKRÓTÓW

b.	–	bardzo	n.	–	nad
brzoz.	–	brzozowy	ogr.	–	ogrodzenie
drewn.	–	drewniany	op.	–	opadły
dro.	–	droga	p.	–	pod
for.	–	forma	piasz.	–	piaszczysty
gał.	–	gałąź	przydr.	–	przydrożny
igl.	–	iglasty	s.	–	sensu (w ujęciu)
jez.	–	jezioro	s. l.	–	sensu lato
k.	–	koło (obok)	sosn.	–	sosnowy
leż.	–	leżący na ziemi	spr.	–	spróchniały
liśc.	–	liściasty	średn.	–	średnica
m.	–	między	świerk.	–	świerkowy

mart. — martwy
 miesz. — mieszany
 młod. — młodnik

torf. — torfowisko
 var. — varietas (odmiana)
 zag. — zagajnik

WYKAZ GRZYBÓW

ASCOMYCETES

Helvellaceae

Gyromitra esculenta (Pers.) Fr. — Skraj zrębu, na piasz. glebie, IV, 140.

Helvella crispa (Scop.) Fr. — K. zabudowań, w murawie, VII, 67.

Humariaceae

Geopyxis carbonaria (Alb. et Schw.) Sacc. — Las igl., na zwęglonym drewnie, VIII, 69.

Octospora humosa (Fr.) Dennis — Piasz. młod. sosn., w mchu, X, m. 113 a 157.

Wysuszony owocnik do 5 mm średn., czarkowaty, hymenofor gładki, jasnopomarańczowy, strona zewnętrzna (płonna) jaśniejsza, bladoodchrowa, w dole brudnobiała. Włoski 230-250 × 14,5-20(25) μm. Parafizy wygięte na szczycie, do 6 μm szer., wąskomaczugowate, w odczynniku Melzera z luźnymi, niebieskozielonawymi ziarenkami. Zarodniki gładkie, eliptyczno-cylindryczne, nieamyloidalne, 19-22(24) × 11-12 μm, z 1 dużą kroplą i (zwykle) z kilkoma mniejszymi.

Geoglossaceae

Spathularia flavida Pers. — Młod. modrzewiowy, IX, 149.

Helotiaceae

Bulgaria inquinans Fr. — Lasy miesz., śródpolne zag., przy dro., na op. gał. i pniakach drzew liśc. (*Quercus*, *Tilia*), VII-X, 23, 137, 140, 150, 170.

Encoelia furfuracea (Roth.) P. Karst. — Zrąb, na mart. pieńkach *Corylus*, IV, 140.

Wysuszone owocniki 3-9 mm średn. Kuliste komórki mącznistej okrycia miseczki 8,5-16,5 μm średn. Worki 100-120 × 5-6 μm. Zarodniki alantoidalne, 6-9,5 × 1,2-2,4 μm.

Clavicipitaceae

Cordyceps militaris (L.) Link. – Młod. sosn., XI, 67. Okaz zebrany bez owada-żywiciele. Rozmieszczenie tego gatunku w Polsce opracowała Komorowska (1981).

Hypocreaceae

Hypocrea pulvinata Fuck. – Lasy miesz., na starych owocnikach hub (np. *Fomitopsis pinicola* i *Piptoporus betulinus*) wyrastających na mart. pniach drzew (np. *Betula*), VI-IX, 1, 34, 110, 132.

Nectriaceae

Nectria cinnabarina (Tode) Fr. (częściowo *st. imperf.*: *Tubercularia vulgaris* Tode). – Lasy liśc. i miesz., śródpolne bagna i łąki oraz ich obrzeża, także przy dro., na mart. gał. i leż. pniach liśc. drzew i krzewów (*Populus tremula*, *Prunus spinosa*, *Ribes*, *Salix*, *Tilia*), III-XII, 49, 62, 76, 98, 127, 135, 140, 146, 150, 161, 162, 163, 167, 168, 170.

Xylariaceae

- Daldinia concentrica* (Bolt.) Ces. et de Not. – Olszyna, na leż. spr. gał., V, 135.
Hypoxylon rutilum Tul. – Las miesz., na spr. pniu drzewa liśc., VIII, 170.
Ustulina deusta (Fr.) Petrak – Lasy miesz., młod. sosn., na leż. spr. pniach i pniakach (np. ?*Populus tremula*), III-X, 1, 76, 150.
Xylaria hypoxylon (L.) Grev. – Lasy liśc. i miesz., parki, na spr. pniakach (np. *Alnus*), III-XII, 67, 99, 127, 145.
X. polymorpha (Pers.) Grev. – Park, na spr. pniaku, VI, 67. Zarodniki workowe 20,5-25 × 6-9 μm.

Coronophoraceae

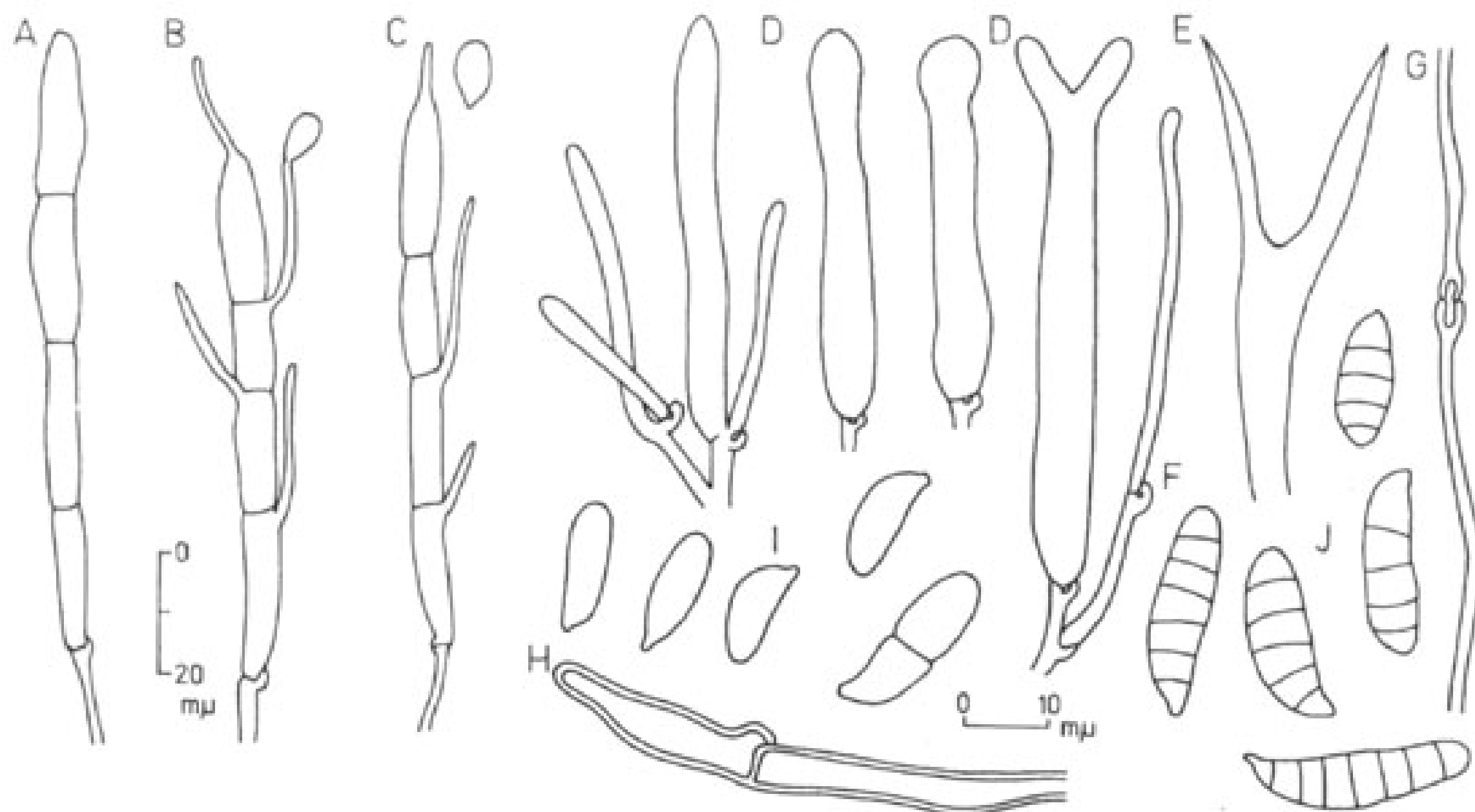
Bertia moriformis (Tode) de Not. – Las. miesz., na leż., mart. gał. p. *Fagus*, III, 98. Worki 100-120 × 10,5-15,5 μm, zarodniki workowe 29-35 × 4,8-6 μm, z 1 przegrodą.

BASIDIOMYCETES

Auriculariaceae

Achroomyces peniophorae (Bourd. et Galz.) Wojewoda = *Platyglöea peniophorae* Bourd. et Galz. – Przy dro., w owocniku *Hyphoderma praetermissum*.

rosnącym na leż., spr. gał. p. *Acer platanoides*, IX, 102. Grzyb ten był w Polsce dotychczas zbierany wyłącznie na *Dacrymyces* (Wojewoda 1977a, 1979), po raz pierwszy znaleziono go na przedstawicielu *Corticaceae* (ryc. 2). *Auricularia mesenterica* (Dicks.) Pers. — Zarośla, na spr. pniaku liśc. drzewa, VII, 123 (n. jez. Druglin).

Ryc. 2. *Achroomyces peniophorae* (A-C), *Dacrymyces suecicus* (D-I)

I-C — podstawki młode i dojrzałe oraz zarodniki podstawkowe; D-E — podstawka młoda i dojrzała; F — parafiza; G-H — strzępki ze sprzążką, cienkościenna i grubościenna; I-J — zarodniki podstawkowe, młode i dojrzałe
 I-C — basidia young and mature and basidiospores; D-E — young and mature basidium; F — paraphysa; G-H — thin- and thick walled hypha with clamp; I-J — basidiospores young and mature

Tremellaceae

Exidia glandulosa (Bull.) Fr. s. J a h n (1979) = *E. plana* s. D o n k (1966) i

W o j e w o d a (1977a). — Lasy liśc., miesz. i igł. oraz ich obrzeża, także przy dro., na mart. pniach i op. gał. drzew i krzewów liśc. (*Betula*, *Carpinus*, *Corylus*, *Fagus*, *Salix*), również na kołkach w ogr., III, VI-VIII, 2, 19, 23, 34, 40, 67, 93, 98, 118, 127, 135, 139, 141.

E. saccharina (Alb. et Schw.) Fr. — Lasy igł. (bory świeże) i miesz., na leż., spr. pniach i pniakach *Pinus sylvestris*, III, VI-IX, 9, 16, 34, 49, 76, 132.

E. truncata Fr. — Lasy liśc., miesz. i igł., na leż. spr. pniach i gał. *Quercus*, III-V, VIII, 2, 23, 58, 72, 88, 98, 140.

Pseudohydnum gelatinosum (Scop.) P. Karst. — Lasy igł., na spr. pniakach, IX, 33, 75.

Tremella encephala Pers. — Bory sosn. (np. bór świeży), na spr. leż. pniach *Pinus sylvestris*, X, 16, 49.

- T. foliacea* (Pers.) Pers. — Skraj lasu, w ogr., na spr. żerdzi (*Betula*), V, 63.
T. obscura (Olive) M. P. Christ. — Las liśc., w owocnikach *Dacrymyces stillatus*, rosnących na spr. gał. *Betula*, XII, 127. B. liczne, młode metabazydia o średn. do 12 μm , z 1 przegrodą lub bez przegrody, bez sterygm i zarodników.

Dacrymycetaceae

- Calocera cornea* (Batsch) Fr. — Na spr. pniu liśc. drzewa, VIII, 34.
C. furcata (Fr.) Fr. — Skraj. młodn. sosn., na leż., mart. pniu *Pinus sylvestris*, III, 65. Zarodniki do 14,5 \times 6 μm , z przegrodami w liczbie 1-3. Grzyb podawany dotychczas z kilkunastu stanowisk w Polsce (W o j e w o d a 1977b).
C. viscosa (Pers.) Fr. — Bór sosn. i las brzoź.-sosn., na pniakach, VI, X, m. 113 a 157, 132.
Dacrymyces minor Peck — Las miesz., na mart., op. gał., *Betula*, III, 140.
D. stillatus Nees. — Lasy igł. (np. bór świeży) i liśc., zarośla, na spr. pniakach drzew (*Betula pendula*, *Picea abies*, *Pinus sylvestris*), III, VI, XII, 1, 34, 98, 114, 127, 140, 171.
D. suecicus McNabb = *Guepiniopsis suecica* (McNabb) J ü l i c h (1981). — Bór świeży, na spr., leż. gał., IV, 93. Strzępki ze sprzążkami, zarodniki 12-23(25) \times 6-7(7,8) μm , cylindryczne, przeważnie lekko wygięte, z przegrodami w liczbie 0-7. Gatunek nowy we florze Polski, dotychczas podawany tylko ze Szwecji (M c N a b b 1973), (ryc. 2).

Corticaceae

- Amphinema byssoides* (Pers.) J. Erikss. — Bór sosn., na leż., spr. pniu *Pinus sylvestris*, V, 159.
Amylostereum chailletii (Fr.) Boid. — Las świerk., na mart., leż. pniu *Picea*, V, 12. Grzyb częściej występujący w Polsce południowej, w górach, na *Abies*, rzadziej spotykany na *Picea*.
Botryobasidium subcoronatum (Höhn. et Litsch.) Donk — Lasy igł. (np. sosn.), na spr. pniakach (np. *Pinus sylvestris*), VI-VII, 19, 23, 152.
Botryohypochnus isabellinus (Fr.) J. Erikss. — Las igł., na leż., spr. pniu *Pinus sylvestris*, VIII, 46.
Chondrostereum purpureum (Pers.) Pouz. — Lasy liśc. (np. olszyny), miesz. i igł., śródpolne zag. i bagna, przydr. zarośla, łąki, na pniakach i mart. pniach drzew liśc. (*Acer*, *Alnus glutinosa*, *Betula pendula*, *Fagus sylvatica*, *Populus tremula*, *Salix*) oraz na drewn. słupkach w ogr., V, VII-X, 4, n. 14, 22, 51 (n. jez. Marksoby), 53, 59, 64, 67, 92, 96, 115, 125, 129, 136, 140, 155.

- Corticium roseum* Pers. = *Laeticorticium roseum* (Pers.) Donk – Młod. sosn., na leż. pieńku liśc. drzewa, III, 98. Według J ü l i c h a (1982) dla tego gatunku powinno się stosować nazwę *Corticium roseum*.
- Cylindrobasidium evolvens* (Fr.) Jül. – Lasy igł., liśc. i miesz. oraz ich obrzeża, skraje łąk i bagien, na mart., op. gał. i leż. pniach drzew i krzewów liśc. (*Betula*, *Corylus*, *Tilia cordata*) i igł. (?*Picea*), także na drewn. kolkach w ogr.ż III-XII, 1, 19, 49, 67, 78, 83, 98, 127, 135, 162.
- Dendrothele alliacea* (Quél.) Lemke. – Las liśc., na mart. pniu liśc. drzewa, IV, 58. Zarodniki ze zgrubiałymi ścianami, gładkie, subcylindryczne, $10,8-15,6 \times 6-7,8 \mu\text{m}$, pseudocystydy maczugowate do wrzecionowatych, z dość długim, równowąskim wyrostkiem na szczycie, $30-38,5 \times 9,5-15 \mu\text{m}$, dendrohyphydy liczne.
- Gloeocystidiellum porosum* (Berk. et Curt.) Donk – Młody las bukowy, na op. spr. gał., VIII, 160.
- Hyphoderma praetermissum* (P. Karst.) J. Erikss. et Strid in Erikss. et Ryv. 1975 – Lasy miesz. i igł. (sosn. i świerk.), na mart. pniach i op. gał. (*Pinus sylvestris*, *Salix*), także przy dro., IV, VIII-IX, XII, 69, 93, 102, 154.
- H. puberum* (Fr.) Wallr. – Lasy miesz. i sosn., na leż. spr. pniach *Pinus*, VIII-IX, 80, 102.
- H. setigerum* (Fr.) Donk – Lasy igł. (np. sosn.) i miesz. oraz ich obrzeża, także przy dro., na mart., spr. leż. gał. i pniach drzew igł. (*Pinus*) i liśc. (*Alnus*, *Betula*, *Carpinus*), III-VIII, 23, 80, 123, 135, 140, 154, 162, 171.
- Hyphodontia pallidula* (Bres.) J. Erikss. = *Grandinia pallidula* (Bres.) J ü l i c h (1982a) – Lasy sosn. i miesz., na leż. spr. pniach i gał. *Pinus sylvestris*, VII-VIII, XII, 49, 137, 160.
- H. subalutacea* (P. Karst.) J. Erikss. = *Grandinia subalutacea* (P. Karst.) J ü l i c h (1982a) – Bory sosn., na op. gał. i spr. pniakach *Pinus sylvestris*, IX-X, ok. 3 km na NW od 73, 149.
- H. verruculosa* J. Erikss. et Hjortst. in Erikss. et Ryv. = *Grandinia verruculosa* (J. Erikss. et Hjortst.) J ü l i c h (1982a) – Lasy liśc. (bukowe) i igł. (sosn.), na spr., leż. pniach (np. *Pinus*), VIII, 34, 160.
- Hypochnicium bombycinum* (Sommerf.) J. Erikss. for. *bombycinum* – Przy dro., na pniaku liśc. drzewa, VIII, 37; for. *pinicolum* Lund. in Lund. et Nannf. – lasy sosn., na spr., leż. pniu *Pinus sylvestris*, X-XII, 16, 49.
- Laxitextum bicolor* (Pers.) Lentz. – Lasy liśc. i miesz., na spr., stojących i leż. pniach drzew liśc. (np. *Betula*), VIII, 23, 160.
- Lcptosporomyces galzinii* (Bourd.) Jül. – Las miesz., na spr. żerdzi, VII, 152.
- Lyomyces sambuci* (Pers.) P. Karst. = *Hyphoderma sambuci* (Pers.) Jül. – Lasy (np. sosnowe), na mart., leż., gał. *Sambucus nigra* i *S. racemosa* oraz *Pinus sylvestris*, także w miejscach ruderalnych, k. zabudowań, III-IX, 12, 38, 67, 98, 149, 153.

- Merulioopsis corium* (Fr.) Ginns = *Byssomerulius corium* (Fr.) Parm. – Lasy igl. i liśc., (brzeziny, grądy, olszyny, zag. klonowe) i miesz. oraz ich obrzeża, śródpolne bagna, także przy dro., na mart. pniach i leż. gal. drzew liśc. (np. *Populus tremula*, *Salix*, *Tilia*), IV-XII, 21, 40, 44, 67, 93, 96, 103, 127, 134, 135, 140, 145, 155, 171.
- M. taxicola* (Pers.) Bond. in Parm. = *Merulioportia taxicola* (Pers.) Bond. et Sing. = *Caloporus taxicola* (Pres.) Ryv. – Lasy miesz. i sosn., na mart., leż. pniach i gal. *Pinus sylvestris*, III-IV, VIII, 67, 80, 140.
- Merulius tremellosus* Fr. – Las liśc., na spr. pniaku, X, 150.
- Peniophora cinerea* (Pers.) Cooke – Lasy igl., liśc. i miesz. oraz ich obrzeża, na mart. pniach i leż. gal. drzew i krzewów liśc. (*Betula*, *Fagus*, *Salix*, *Tilia*), III-X, 1, 8, 34, 43, 44, 67, 69, 72, 98, 117, 135, 137, 148, 150, 160, 162.
- P. erikssonii* Boid. – Olszyna, na leż. gal. *Alnus*, IX, 103.
- P. incarnata* (Pers.) Cooke – Lasy igl. (np. młod. sosn.) i liśc. (np. olszyny) oraz ich obrzeża i zręby, na pniakach, mart. pniach i leż. gal. drzew i krzewów liśc. (np. *Alnus*, *Betula*, *Corylus*, ?*Populus*, *Sambucus*, *Tilia*) oraz (znacznie rzadziej) igl. (*Juniperus*, *Pinus*), III-XII, 40, 49, 67 (n. jez. Kortowskim), 76, 93, 98, 135, 140, 148, 146, 149, 162.
- P. quercina* (Pers.) Cooke – Lasy miesz. i ich obrzeża, śródpolne zag., na leż. gal. *Quercus*, III-XII, 67, 98, 127, 140, 162.
- P. rufomarginata* (Pers.) Litsch. in Kessler – Grąd oraz przy dro., na leż., spr. gal. i pniach *Tilia*, IV, VII, 44, 140.
- Phanerochaete laevis* (Fr.) J. Erikss. et Ryv. in Erikss., Hjortst. et Ryv. – Las miesz., na spr. gal. liśc. drzewa, VIII, 23.
- P. sanguinea* (Fr.) Pouz. – Lasy miesz., na leż., mart. pniach i gal. *Pinus sylvestris*, VIII, 80, 171.
- P. sordida* (P. Karst.) J. Erikss. et Ryv. in Erikss., Hjortst. et Ryv. – Lasy miesz. i bory sosn., na spr. pniach i pniakach oraz leż. gal. (np. *Pinus sylvestris*), IX, 1, 55, 163, 168.
- P. tuberculata* (P. Karst.) Parm. – Las miesz., na mart., leż. gal., VI, 140.
- Phlebia radiata* Fr. – Lasy liśc. i zarośla, na mart. gal. i pniach drzew liśc. (?*Prunus cerasus*, *Populus*, *Salix*), III, XII, 98, 127, 140.
- P. ruffa* (Fr.) M. P. Christ. – Las miesz., na spr. gal. liśc. drzewa, VIII, 170.
- Phlebiopsis gigantea* (Fr.) Jül. = *Phlebia gigantea* (Fr.) Donk – Lasy igl. miesz. oraz ich obrzeża, dro. leśne, na mart. pniach u gal. *Pinus*, III, VIII, 23, 98.
- Pseudomerulius aureus* (Fr.) Jül. = *Merulius aureus* Fr. – Bory sosn., na leż., spr. pniach *Pinus* i na żerdziach w ogr. łąk, IV-VII, 40, 93, 140, 152.
- Radulomyces confluens* (Fr.) M. P. Christ. = *Cerocorticium confluens* (Fr.) Jül. et Stalp. – Lasy i ich obrzeża, parki, przy dro., na mart., leż. gal. drzew i krzewów liśc. (*Betula*, *Salix*, *Sambucus*), III-X, 37, 67, 78, 98, 112, 168.

- Resinicium bicolor* (Alb. et Schw.) Parm. — Bory sosn. i lasy miesz., na spr. pniakach, X-XII, 49, 67, ok. 3 km na NW od 73.
- Schizopora paradoxa* (Schrad.) Donk — Lasy liśc. (np. grądy, buczyny, olszyny), parki, zarośla, śródpolne zag. i bagna, przy dro., k. zabudowań, na mart. pniach i leż. gał. drzew i krzewów liśc. (*Alnus*, *Carpinus*, *Corylus*, *Fagus*, *Quercus*, *Salix*, *Sambucus nigra*), III-XII, 2, 21, 23, 34, 41, 49, m. 57 a 71, 58, 64, 67, 78, 90, 135 (n. jez. Wadąg), 137, 140, 141, 146, 148, 154, 160, 168, 171.
- Sistotrema brinkmannii* (Bres.) J. Erikss. — Lasy, na leż., spr. pniach i gał. drzew liśc. (np. *Betula pendula* i częściowo spalonej gał. ?*Prunus cerasus*) oraz na leż. starych owocnikach hub (np. *Daedaleopsis confragosa*), III. IX-X, 29, 50 (n. Kanalem Elbląskim), 67, 117, 135 (n. jez. Wadąg), 140.
- Stereum gausapatum* (Fr.) Fr. — Skraj lasu miesz., na pniaku *Quercus*, VIII. m. 57 a 71.
- S. hirsutum* (Willd.) S. F. Gray — Lasy liśc. (np. bukowe), miesz. i sosn. oraz ich obrzeża, zarośla, śródpolne bagna, parki, k. zabudowań, przy dro., na leż. pniach i gał. drzew i krzewów liśc. (*Alnus*, *Betula*, *Corylus*, *Fagus*, *Quercus sessilis*, *Salix*, *Tilia*) oraz na belkach, żerdziach i kołkach w ogr. pastwisk, V-XII, 13, 19, 23, 25, 34, 40, 49, 51, m. 57 a 71 (n. Jez. Mikołajskim), 67, 78, 86, 87, 91, 98, 119, 127, 129, 137, 139, 140, 141, 148, 152, 159, 160, 170, 171.
- S. rugosum* (Pers.) Fr. — Lasy liśc. i zag., także przy dro., obrzeża pastwisk, na mart. pniach i leż. gał. oraz na pniakach drzew i krzewów liśc. (*Alnus glutinosa*, *Betula*, *Corylus*, *Tilia cordata*), III-IX, 1, 12, 33, 34, m. 57 a 71 (n. Jez. Mikołajskim), 67, (n. Jez. Kortowskim), 79, 98, 150, 154, 162.
- S. sanguinolentum* (Alb. et Schw.) Fr. — Lasy igl. i miesz. (np. młod. sosn.), na mart., leż. pniach i gał. *Picea* i *Pinus*, III-X, 2, 16, 19, 34, m. 48 a 78, 73, 76, m. 116 a 164, 137, 149, 152.
- S. subtomentosum* Pouz. = *S. fasciatum* (Schw.) Fr. s. D o m a ń s k i i in. (1963). — Lasy i zag. liśc. i miesz. (np. olszyny i ols jesionowy) oraz ich obrzeża, na pniakach i spr., leż. pniach drzew liśc. (np. *Alnus*, *Salix*), IV-X, 4, 12, 56, 58, 76, 150, 154. Grzyb rzadki w Polsce dotychczas podawany u nas tylko z Bieszczadów (D o m a ń s k i i in. 1963, 1967, 1970).
- Trechispora farinacea* (Pers.) Liberta — Młod. sosn., na spr. gał. *Pinus* oraz na leż., starym owocniku huby, III, 64, 76.
- T. vaga* (Fr.) Liberta — Bór sosn., na leż., spr. pieńku sosn. oraz na op. liściach *Betula pendula*, IX, 55.
- Tubulicrinis glebulosus* (Bres.) Donk — Las miesz., na leż., spr. pniu *Pinus sylvestris*, IX, 117.
- Vuilleminia comedens* (Nees) Maire — Lasy liśc. i miesz. oraz zadrzewione brzegi jez., na leż. gał. drzew. liśc. (?*Fagus*, ?*Quercus*), III-X, 34, 67, (n. Jez. Kortowskim), 150, 160.

Coniophoraceae

- Coniophora arida* (Fr.) P. Karst. — Lasy igl. i miesz. oraz przy dro., na okorowanych pniach i mart. gał. (np. *Pinus*), III, VIII, 67, 80, 98.
C. puteana (Schum.) P. Karst. — Lasy świerk., na pniaku *Picea*, III, 98.

Sparassidaceae

- Sparassis crispa* (Wulf.) Fr. — Bory sosn. (bór suchy i świeży) oraz lasy liśc., na korzeniach i pniakach (przy ziemi) *Pinus sylvestris*, X-XII, 15, 16, 127.

Clavulinaceae

- Clavulina cristata* (Fr.) Schroet. — Lasy liśc. i zag. (np. osikowe) oraz miesz., VII-IX, 28, 145.

Thelephoraceae

- Thelephora terrestris* Ehrh. — Piasz. bory sosn., igl. młod., torf. wysokie (w *Sphagnum*), VI-XI, 19, 67, ok. 3 km na N od 73, 74, m. 113 a 157, 132.
Tomentella badia (Link) Stalp. = *T. fimbriata* M. P. Christ. = *Tomentellastrum floridanum* (Ell. et Ev.) M. J. Larsen — Bór sosn., na leż. gał. *Pinus sylvestris*, IX, 66.

Steccherinaceae

- Steccherinum fimbriatum* (Pers.) J. Erikss. — Las liśc., na spr., leż. gał., V, 12.
S. ochraceum (Pers. in Gmel.) S. F. Gray — Lasy liśc., zarośla, przydr. i śródpolne zag., na pniach i leż. gał. drzew liśc. (np. *Prunus padus*), III, VII-X, 44, m. 57 a 71, 124 (n. Jez. Nidzkim), 140, 150, 167.

Auriscalpiaceae

- Auriscalpium vulgare* S. F. Gray — Lasy igl. (np. sosn.), na leż., przysypanych igliwiem i ziemią szyszkach *Pinus sylvestris*, VII-IX, 67, 69.

Cantharellaceae

- Cantharellus cibarius* Fr. — Lasy igl. (np. bory sosn. i świerk.) oraz miesz., VI-X, 5, 18, 19, 20, 46, m. 57 a 71, 67, 81, 88, m. 113 a 157, 128, 132, 149.
Craterellus cornucopioides (L.) Pers. — Lasy liśc., VII, 145.

Schizophyllaceae

Schizophyllum commune Fr. — Obrzeża lasów i zarośli (np. łozowych), zręby przy dro., k. zabudowań, rzadziej w głębi lasów (np. w olsach jesionowych i w borach sosn.), w zag. brzoż.-osikowych, na mart. pniach i leż. gał. drzew liśc. (np. *Betula*, ?*Quercus*, *Salix*) oraz na kołkach w ogr., V-XII, 12, 13, 19, 40, 44, 58, 64, 67, 78, 85, 92, 96, 121, 127, 133, 135, 141, 147, 149, 150.

Hymenochaetaceae

Coltricia perennis (L.) Murr. — Lasy igl. i miesz., także p. przydr. drzewami, na piasz. glebie, VII-IX, 33, 81 — wyspa na Jez. Tomaszkowskim (= Wulpińskim) leg. L. T a r a t u t a.

Hymenochaete rubiginosa (Dicks.) Lév. — Lasy liśc. (np. grądy) i miesz., na pniakach i mart. pniach *Quercus*, VIII-X, 29, 33, 34, 41, m. 48 a 78, 150, 160, 163.

H. tabacina (Sow.) Lév. — Lasy miesz., na pniach i leż. gał. drzew liśc. (*Salix*), III-V, 2, 58, 67, 135, 162.

Inonotus radiatus (Sow.) P. Karst. — Lasy liśc. i miesz. (często w bagiennych olszynach), obrzeża olsu jesionowego, torfowe łąki z udziałem drzew, n. brzegami jez. i rzek, na mart. pniach i gał. oraz na pniakach *Alnus glutinosa* (najczęściej) oraz *Corylus* i *Salix* (rzadko), III-XII, 12, 43, 49, 67 (n. Jez. Kortowskim), 78 (n. Narwią), 90, 150, 155, 168.

Phellinus conchatus (Pers.) Quél. — Lasy miesz. i igl. z domieszką drzew liśc., na mart. pniach i leż. gał. *Salix*, III-VIII, 67, 76, 85 (n. Jez. Mikołajskim), 159.

P. igniarius (L) Quél. — Lasy liśc. (np. bagienne brzeziny, olszyny, buczyny), torf., zag. n. jez. i rzekami, obrzeża śródpolnych bagien i łąk, przy dro., miasta, wie i osiedla, śródpolne zag., na żywych i mart. pniach i gał. drzew i krzewów liśc., najczęściej na *Salix* (np. *S. fragilis*), także na *Acer platanoides*, *Alnus*, *Carpinus*, *Corylus*, *Tilia*, I-XII, 29, 39, 41, 42, 44, 46, 58, 63, 67, 78, 85, 102, 110, 115, 117, 129, 140, 146, 148, 154, 159, 161, 170, 171.

P. laevigatus (Fr.) Bourd. et Galz. — Las miesz., na mart., leż. pniu drzewa liśc., V, 2. Owocniki rozpostarte, pory w liczbie 5-8 na odcinku 1 mm, zarodniki cienkościenne, niedekstrynoidalne, szeroko eliptyczne lub jajowate, 3,6-4,8(5,5) × 3-4,2 μm, szczecinki hymenialne liczne (9) 14,5-18(20,5) × 4,2-7 μm, strzępki w przegrodach międzyrurkowych ułożone równolegle, najczęściej o szerokości 2,5 μm. W Europie grzyb ten najczęściej występuje na północnym-wschodzie. W Polsce stwierdzony był na *Betula* i *Carpinus* w Puszczy Białowieskiej oraz w okolicy Kamienia i Zamordejów na Mazurach D o m a ń s k i 1963, 1965; N i e m e l ä 1972).

- P. pini* (Thore) Pil. – Lasy miesz. i obrzeża torf. przejściowego, na żywych i martw. leż. pniach *Pinus sylvestris*, IX-X, 31, m. 48 a 78.
- P. pomaceus* (Pers.) Maire – Ogrody, na pniach żywych *Prunus domestica*, na ściętych gał. *P. cerasus*, na kółkach w ogr., VIII-X, 50 (n. Kanalem Elbląskim), 85.
- P. populicola* Niemelä – Las miesz., na pniu *Populus tremula*, V, 2. Owocniki p. względem morfologicznym zbliżone do owocników *P. igniarius*, ale grzyb różni się od tego ostatniego gatunku mniejszymi zarodnikami (badane okazy: $4,8-5,5-6 \times 4,2-4,8 \mu\text{m}$) oraz ostrzejszymi, a niekiedy także jakby uszkodzonymi szczecinkami, które mogą mieć zatokowate wgłębienia na powierzchni. *P. igniarius* b. rzadko występuje na *Populus*. *P. populicola* w Polsce zbierał D o m a ń s k i (1954, p. nazwą *Fomes igniarius*!) w Siemianicach oraz N i e m e l ä (1975) w Białowieskim Parku Narodowym (ryc. 3).

Ryc. 3. *Phellinus populicola* w Polsce (in Poland)

1-2 – dotychczas znane stanowiska; 3 – nowe stanowisko
 1-2 – hitherto known localities; 3 – new locality

P. punctatus (Fr.) Pil. — Lasy liśc., miesz. i ich obrzeża, na mart. pniach drzew i krzewów liśc. (np. *Corylus*, *Prunus padus*, *Salix*) najczęściej na wierzbach, III-IX, 58, 76, 149, 154.

P. robustus (P. Karst.) Bourd. et Galz. — Lasy miesz., na pniach i pniakach *Quercus*, I-XII, 32, 33, 34, 170.

Ganodermataceae

Ganoderma adpersum (Schulz.) Donk = *G. europaeum* Stey. = *G. australe* (Fr.)

Pat. s. R y v a r d e n (1976) — Przy dro., u nasady drzewa liśc., IX, 142.

Grzyb podawany dotychczas z Białowieży (D o m a ń s k i, O r ł o ś.

S k i r g i e l l o 1973) oraz z Kórnika k. Poznania (L i s i e w s k a.

N o w i c k a 1979), chociaż zapewne nie tak rzadki w Polsce jak mogłyby

wskazywać dotychczasowe dane. Od *G. applanatum* różni się m. in. grubszy-

mi, nieregularnymi owocnikami, ciemnobrązowymi na przekroju i dłuższymi

zarodnikami. *G. adpersum* dotychczas była notowana u nas poza lasami, w

parkach i przy drogach, podczas gdy *G. applanatum* występuje zarówno w

lasach jak i w siedliskach wtórnych (K o t l a b a, P o u z a r 1971).

G. applanatum (Pers.) Pat. — Lasy liśc. (np. olszyny), miesz. i igl., parki, obrzeża

śródpolnych bagien, przy dro., k. zabudowań, na mart. pniach drzew liśc. (np.

Betula, *Fraxinus excelsior*, *Populus tremula*, *Salix*), I-XII, 2, 6, 21, 32, 34, 39, 40,

49, 58, 59, 60, 67 (n. Jez. Kortowskim), 72, 78, 89, 95, 99, 104, 110, 120, 140, 142,

146, 154, 155, 159.

G. lucidum (Curt.) P. Karst. — Las miesz., na spr. pniaku *Betula* (drewno

oznaczyła Z. T o m c z y ń s k a), VI-XI w latach 1981-1982, 67. Zarodniki

9-10,8(11,1-12) × (6)6,6-7,2 μm. Owocniki dojrzałe (ale nie stare) winnoczer-

wonawe z ciemnopomarańczowym wierzchołkiem, b. podobne do owocni-

ków bliskiego gatunku *G. carnosum* Pat. = *G. atkinsonii* Jahn, Kotl. et Pouz.,

który jednak ma zarodniki szersze (7,5-8,3 μm) i zwykle ciemniejszą po-

wierzchnię kapelusza, a rośnie najczęściej (ale nie wyłącznie) na drewnie drzew

iglastych, głównie jodły. Dotychczas obydwie te gatunki nie były odróżniane i

niewątpliwie przynajmniej część stanowisk przypisywanych *G. lucidum*

odnosi się do *G. carnosum*. Wszystkie dotychczasowe dane wymagają

sprawdzenia (patrz: J a h n, K o t l a b a, P o u z a r 1980 i K o t l a b a,

P o u z a r 1983).

Polyporaceae

Antrodia albida (Fr.) Donk = *Coriolellus albidus* (Fr.) Bond. — Las liśc., na mart.,
nie op. gał. *Corylus*, VIII, m. 57 a 71.

- Aurantioporus fissilis* (Berk. et Curt.) Jahn — Przy dro., na leż. pniach oraz na pniakach drzew liśc., VIII-X, 50, 146.
- Bjerkandera adusta* (Willd.) P. Karst. — Lasy (np. bukowe), parki i ogrody, zarośla, przy dro., k. zabudowań, śródpolne zag., na leż. gał. i pniach oraz na pniakach drzew liśc. (*Betula*, *Carpinus*, *Fagus*, *Fraxinus*, ?*Quercus*, *Salix*), niekiedy także na starych owocnikach *Fomes fomentarius* i *Trametes versicolor*, III-XII, 1, 2, 9, 12, 23, 25, 27, 29, 33, 34, 39, 40, 49, 51, 55, 58, 64, 67, 78, 79, 82, 98, 105, 108, 115, 123 (n. Jez. Druglin), 127, 133, 139, 142, 150, 155, 156, 159, 160, 162, 166, 168, 170, 171, 175.
- B. fumosa* (Pers.) P. Karst. — Lasy oraz przy dro., na spr. pniakach i mart. pniach drzew liśc. (*Salix*), V, X, 78, 118, 166.
- Cerrena unicolor* (Fr.) Murr. — Lasy liśc. i igł. oraz zag. brzoż., na pniakach i mart. pniach drzew liśc. (np. *Betula*), V-IX, 12, 79, 111, 115, 135, 163.
- Daedalea quercina* (L.) Pers. — Lasy liśc. i miesz., na pniaku *Quercus* i na spr. belkach drewn. mostku, IX, XII, 33, 127.
- Daedaleopsis confragosa* (Bolt.) Schroet. — Lasy (np. olszyny) i zag. (np. brzoż.) oraz ich obrzeża, n. brzegami jez. i rzek, na pniakach i mart. pniach i gał. drzew liśc. (głównie *Salix*, także: ?*Alnus*, ?*Betula*, ?*Fagus*), III-XII, 2, 12, n. 14, 40, 49, 51, 58, 67 (n. Jez. Kortowskim), 76, 78, 115, 118, 127, 129, 135, 140, 142, 150, 159, 162, 171, 175.
- Datronia mollis* (Sommerf.) Donk — Lasy miesz. i ich obrzeża oraz przydr. zag. zręby, na pniakach i mart., leż. pniach drzew liśc. (*Fagus*), III-IX, 2, 12, 60, 67, 98, 140, 154, 168. Grzyb nieczęsty w Polsce, pospolitszy tylko w Karpatach, poza tym znany u nas z Puszczy Białowieskiej, Mazur, Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej i Kotliny Raciborskiej (W o j e w o d a 1981b).
- Diplomitoporus flavescens* (Bres.) Domański = *Antrodia flavescens* (Bres.) Ryv. — Lasy igł. (bory sosn.), na mart., spr., leż. pniach *Pinus*, V, VIII, XII, 49, 63, 132. Gatunek podany w Polsce z okolic Międzyrzecza Podlaskiego (Bresadola 1903), Puszczy Białowieskiej, Warszawy, Kamienia, Zamordejów, Puszczy Dułowskiej (D o m a ń s k i 1963, 1970, 1972), Chrzanowa, Ciężkowic k. Trzebini i Mętkowa w okolicy Oświęcimia (W o j e w o d a 1973) oraz m. Katowicami a Rudą Śląską (H e i n r i c h, W o j e w o d a 1976).
- Fomes fomentarius* (L.) Fr. — Lasy i zag. liśc. (np. brzoż.), miesz. i igł. (bór bagienny, lasy sosn. i świerk. z domieszką drzew liśc.), torf. przejściowe, przy dro., na pniach i pniakach drzew liśc. (najczęściej *Betula*, rzadko *Alnus* i *Fagus*), także na kołku w ogr., I-XII, 2, 23, 29, 32, 33, 34, 40, 43, 46, 51, m. 51 a 143, 53, 58, 63, 64, 67, 91, 93, 106, 115, 117, 118, 122, 132, 137, 140, 142, 146, 148, 154, 161, 162, 163, 168, 173.
- Fomitopsis pinicola* (Sw.) P. Karst. — Lasy liśc., igł. i miesz. (brzoż., bukowe, dębowe, sosn. i świerk.), torf. wysokie i przejściowe, parki, k. zabudowań, na pniakach i pniach (stojących i leż.) drzew igł. (*Picea*, *Pinus*) i liśc. (*Alnus*

- glutinosa*, *Betula*, *Populus tremula*, *Tilia*), także na kółkach w ogr., I-XII, 1, 2, 4, 19, 23, 30, 31, 34, 36, 40, 49, 58, 61, 67 (n. Jez. Kortowskim), 72, 80, 84, 98, 106, 110, 111, 115, 132, 146, 150, 159, 161, 163, 168.
- Gloeophyllum abietinum* (Bull.) P. Karst. – K. zabudowań, przy torach kolejowych, na spr. belce, X, 100.
- G. odoratum* (Wulf.) Imaz. = *Osmoporus odoratus* – Skraj zrębu, na pniaku *Picea*, V, 2.
- G. sepiarium* (Wulf.) P. Karst. – Lasy (np. olszyny) i ich obrzeża, ogr. łąk, przy dro., na mart. pniach i gał. drzew igł. (*Pinus*) lub rzadko liśc. oraz na kółkach i żerdziach, V-VI, 19, 40, 67, 122, 140, 159.
- Hapalopilus nidulans* (Fr.) P. Karst. – Lasy liśc. i ich obrzeża, na mart., leż. pniach i gał. drzew liśc. (*Carpinus*, ?*Tilia*), V, VIII, 23, 46, 135.
- Heterobasidium annosum* (Fr.) Bref. – Lasy igł. (świerk.), miesz. i liśc. oraz ich obrzeża, na pniakach i pniach drzew igł. oraz na przysypanych igliwiem gał. (*Picea*, *Pinus*), III-XII, 12, 34, 46, 67, 77, 98, 117, 127, 149, 153, 168.
- Jungluhnia nitida* (Pers.) Ryv. – Grąd, na leż., spr. gał. VIII, 160.
- Laetiporus sulphureus* (Bull.) Murr. – Przy dro., zarośla i lasy nadrzeczne, na spr., leż. oraz na żywych, stojących pniach drzew liśc. (*Salix*), V, VIII, X, 17, 78 (n. Narwią), 102, 144, 148.
- Lenzites betulina* (L.) Fr. – Las sosn., na mart. pniach *Betula*, VI, 172.
- Meripilus giganteus* (Pers.) P. Karst. – Skraj lasu liśc., u nasady spr., stojącego pnia *Fagus*, X, 150. Zrośnięte owocniki ponad 30 cm szerokości.
- Oxyporus populinus* (Schum.) Donk – Lasy liśc. i miesz. oraz przy dro., na pniach *Acer platanoides*, VII-VIII, m. 57 a 71, 67, 140.
- Phaeolus schweinitzii* (Fr.) Pat. – Skraj lasu igł., p. starym okazem *Larix*, VIII, 69.
- Piptoporus betulinus* (Bull.) P. Karst. – Lasy igł. (np. bory sosn.) i liśc. (olszyny, bagienne, brzeziny) i ich obrzeża, na mart., leż., pniach *Betula*, III-X, 2, 29, 31, 32, 34, 49, 51, 52, 53, 55, 58, 67, 93, 117, 132, 146, 155, 159, 161, 162, 163, 168.
- Polyporus badius* (Pers.) Schw. – Trawnik wśród zabudowań, na spr. pniaku, VII, 67.
- P. brumalis* (Pers.) Fr. – Zręby, obrzeża lasów, ogr. pastwisk, rzadziej w głębi lasów liśc., na pniakach, leż. martwych pniach i gał. drzew liśc. (*Alnus*, *Betula*), III-VI, IX, XII, 26, 40, 76, 93, 111, 127, 135, 140, 159.
- P. ciliatus* Fr. – Lasy i polany leśne, na mart., leż. pniach i gał. drzew liśc. (np. *Carpinus*), IV-VI, 67, 140.
- P. lepideus* (Fr.) Steud. = *P. ciliatus* for. *lepideus* (Fr.) Kreisel – Rów przydr. na skraju lasu (prawdopodobnie na szczątkach drewna), VI, 10. Średn. kapelusza 3-6,5 cm (okazy wysuszone). Według Domańskiego, Orłosa i Skirgiello (1967), Domańskiego (1974) jest to tylko for. poprzedniego gatunku. Niemelä włącza *P. lepideus* do *P. ciliatus*.

- Jahn* (1979) uzasadnia odrębność *P. lepideus* jako dobrego gatunku.
- P. squamosus* (Huds.) Fr. – Obrzeża pastwisk i łąk, przy dro., na mart. pniach drzew liśc. (*Fraxinus*, *Populus*, *Salix*), VII-X, 50, 64, 101, 109, 147, 153.
- P. varius* (Pers.) Fr. – Lasy liśc., śródpolne zag., zarośla łożowe, przy dro., na leż. pniach i gał. drzew liśc. (np. *Fraxinus*, *Tilia*), VIII-IX, 7, m. 57 a 71, 59, 146, 175, 177.
- Pycnopozellus fulgens* (Fr.) Donk – Las porastający torf. przejściowe, na stojącym, spr. pniu *Betula*, IX, 161. Miąższ przybiera barwę malinową pod wpływem KOH, sprzążek brak. Grzyb rzadki w Polsce, podawany z Puszczy Białowieskiej, Gór Świętokrzyskich i z Beskidu Śląskiego.
- Skeletocutis amorpha* (Fr.) Kotl. et Pouz. – Lasy igł. (np. sosnowe), miesz., polany śródleśne, na pniakach i mart., leż. pniach drzew igł. (*Pinus*) oraz na żerdziach w ogr., III-XI, 1, 23, 51, 63, 67, 69, 73, 140, 160.
- Trametes gibbosa* (Pers.) Fr. – Las bukowy i park, na drewnie, VI, 67, 160.
- T. hirsuta* (Wulf.) Pil. – Przy dro., w ogr. pastwisk, sady, ogrody, zręby, zarośla (np. łożowe), obrzeża lasów (np. bukowych), rzadziej w głębi lasów (np. młod. sosn.), na mart. pniach i leż. gał. drzew liśc. (*Alnus*, *Prunus cerasus*, *Quercus*, *Salix caprea*) i wyjątkowo igł. (*Picea*), IV-XII, 13, 16, 24, 39, 40, 46, 63, 67, 68, 78, 92, 111, 115, 121, 126, 135, 140, 147, 154, 159.
- T. pubescens* (Schum.) Pil. – Skraj śródpolnego zag., na stojących i leż., spr. pniach drzew liśc., III (okazy z poprzedniego roku), 140.
- T. suaveolens* (L.) Fr. – Zarośla łożowe, także przy dro., na spr. pniach i pniakach *Salix*, V (okazy z poprzedniego roku), IX, 24, 166. Zarodniki 7,5-13 × 3-4 μm (nieco dłuższe niż podają autorzy w literaturze).
- T. versicolor* (L.) Pil. – Lasy (np. bukowe i olsy jesionowe), miesz., i igł. (np. sosn.), ich obrzeża, zręby, zag., polany leśne, przy dro., na pniakach oraz mart. pniach i leż. gał. drzew i krzewów liśc. (np. *Betula*, *Carpinus*, *Corylus*, *Quercus*), wyjątkowo na igł. (*Pinus*), także na kołkach w ogr. pastwisk i na belkach drewn. mostków, III-IX, 12, 16, 23, 33, 34, 37, 40, 45, 49, 53, 67, 75, 76, 78, 85, 88, 93, 108, 115, 135, 140, 147, 150, 151, 159, 160, 162, 171.
- T. zonatella* Ryv. = *T. zonata* (Nees) Pil. non Wetts. – Obrzeża lasów igł. i miesz., zręby, bory świeże, na pniakach i mart. pniach drzew liśc. (*Betula*, *Populus tremula*), IV, IX-X, 1, 32, 51, 91; 129, 140.
- Trichaptum abietinum* (Pers.) Ryv. = *Hirschioporus abietinus* (Pers.) Donk – Lasy igł. (sosn. i świerk.) oraz miesz., także torf. przejściowe, na pniakach i mart. pniach i gał. drzew igł. (*Picea*, *Pinus*), III-X, 1, 12, n. 14, 23, 36, 46, 52, 63, 83, 98, 102, 111, 127, 140, 159, 168, 171.
- T. fuscoviolaceum* (Ehrenb.) Ryv. = *Hirschioporus fuscoviolaceus* (Ehrenb.) Donk – Lasy sosn. i miesz. oraz ich obrzeża, torf. przejściowe i wysokie, polne dro., na mart. pniach i gał. (op. i nie op.) drzew igł. (*Pinus*) oraz na żerdziach sosn. w

ogr., III-X, 1, 9, 16, 19, 23, 24, 29, 40, 47, 49, 51, 52, 55, 63, 65, 67, 69, 73, 75, 76, 80, 91, 98, 102, 111, m. 113 a 157, 132, 135, 140, 152, 159, 173.

Tyromyces caesius (Schrad.) Murr. = *Postia caesia* (Schrad.) P. Karst. — Las miesz., na pniaku, IX, 33.

T. chioneus (Fr.) P. Karst. — Las miesz., na leż. gał. liśc. drzewa, VIII, 34. Gatunek rzadko podawany z Polski. D o m a ń s k i, O r ł o ś i S k i r g i e l l o (1967) pod nazwą *T. albellus* (Peck) Bond. et Sing., podali go z Bieszczadów i z Puszczy Białowieskiej.

T. fragilis (Fr.) Donk = *Postia fragilis* (Fr.) J ü l i c h (1982b) — Bór sosn., na drewnie, X, m. 113 a 157.

T. leucomallellus Murr. = *Postia leucomallella* (Murr.) J ü l i c h (1982b) — Bór miesz., na leż., zbutwiałych gał., IX, 55.

T. stipticus (Pers.) Kotl. et Pouz. = *Postia stiptica* (Pers.) J ü l i c h (1982b) — Lasy igl. i miesz., torf. przejściowe, na pniakach i mart. pniach oraz leż. gał. drzew (*Fagus*, *Pinus*, *Picea* — najczęściej na świerku), VI-XI, 1, 19, 46, 67, 137, 145, 161, 168.

Hericiaceae

Mucronella calva (Fr.) Fr., var. *aggregata* (Fr.) Corner, f. *aggregata* — Las bukowy, na hymenoforze starego owocnika huby, wyrastającej na spr. pniaku, VIII, 160. Owocniki b. drobne, stożkowate, 130-360 × 60-70 μm, słabo widoczne gołym okiem, zarodniki eliptyczne, 4,8-6 × 3-3,6 μm, struktura strzępek monomityczna, sprzążki obecne, podstawki maczugowate, 4-sterygmowe. Grzyb b. łatwo można przeoczyć, stąd zapewne nieliczne dane na temat jego rozmieszczenia w Polsce. Dotychczas był podawany z okolic Międzyrzecza Podlaskiego (E i c h l e r 1900, B r e s a d o l a 1903), z Dolnego Śląska (S c h r o e t e r 1885-1889) i z Rytra w Beskidzie Sądeckim (G u m i ń s k a 1962).

Boletaceae

Boletus edulis Bull. — Lasy igl. i miesz., VII-IX, 67, 75, 132.

Leccinum holopus (Rostk.) Watl. — Torf. przejściowe, w Sphagnum, IX, 31. S k i r g i e l l o (1975) pod nazwą *L. scabrum* f. *chioneum* (Fr.) S k i r g i e l l o podaje go z Puszczy Piskiej k. Rucianego-Nidy oraz ze Świno-ujścia.

L. scabrum (Bull.) S. F. Gray — Lasy brzoż.-sosn., zag. brzoż. i ich obrzeża. niekiedy wśród zabudowań, p. *Betula*, VIII-X, 51, 67, 75, 117, 145, 149.

- L. testaceoscabrum* (Secr.) Sing. — Zarośla brzoż.-wierzbowe, młod. brzoż.-sosn., obrzeża mokrych łąk torfowych, p. *Betula*, VIII-IX, 5, 35.
- Suillus bovinus* (L.) O. Kuntze — Bory sosn., IX-X, 46, 75, m. 113 a 157.
- S. granulatus* (L.) O. Kuntze — Skraj młod. sosn., lasy igl., p. *Larix decidua*, IX, 11, 19, 67, 149, 153.
- S. grevillei* (Klotsch) Sing. — Młod. igl. (np. sosn.), p. *Larix decidua*, IX, 67, 149.
- S. luteus* (L.) S. F. Gray — Młod. sosn., X-XI, 67, 119, 129.
- S. variegatus* (Swartz) O. Kuntze — Bór sosn., IX, 165.
- Tylopilus felleus* (Bull.) P. Karst. — Bór miesz., IX, 32.
- Xerocomus badius* (Fr.) Kühn. ex Gilb. — Lasy igl. (bory sosn., np. bór świeży), piasz. młod. sosn., VIII-X, 16, 18, 20, 33, 46, 67, 70, 75, 81, m. 113 a 157, m. 116 a 164, 132, 149, 165.
- X. chrysenteron* (Bull.) Quéf. — Lasy liśc. i miesz., zarośla z *Corylus*, VII-VIII, 46, 67 (n. Jez. Kortowskim), 152.
- X. rubellus* (Krbch.) Quéf. — K. zabudowań, w murawie, IX, 67.
- X. subtomentosus* (L.) Quéf. — Lasy miesz. i sosn., VIII-X, 51, 132.

Paxillaceae

- Hygrophoropsis aurantiaca* (Wulf.) R. Mre. — Lasy igl. (sosn., bory świeże), rzadziej miesz. i liśc., obrzeża torf., przeważnie na ziemi, rzadziej u podnóża spr. pniaków, VIII-XI, 1, 51, 52, 67, 69, 70.
- Paxillus involutus* (Batsch) Fr. — Lasy igl. (np. bory świeże), miesz. (brzoż.-sosn. i brzoż. świerk.), liśc., młod. sosn.-osikowe, zarośla olszowo-brzoż., obrzeża lasów i mokrych łąk torfowych, śródpolne zag. liśc., polne dro. (np. wśród siewek *Populus tremula*), torf. przejściowe, przeważnie na ziemi, rzadziej na spr. drewnie (np. u nasady pnia *Betula*), VI-X, 1, 16, 19, 24, 29, 32, 33, 53, 62, 67, 70, 75, m. 113 a 157, 114, 132, 140, 147, 149, 161, 165.
- P. panuoides* Fr. — Lasy miesz. i liśc. (np. olszyny), na drewnie drzew igl. (np. na leż. pniach *Picea*), VIII-X, 34, 155.

Gomphidiaceae

- Chroogomphus rutilus* (Schaeff.) O. K. Miller — Lasy sosn. i ich obrzeża, IX-X, 24, 51, m. 113 a 157.

Pleurotaceae

- Lentinus lepideus* (Fr.) Fr. — Młod. sosn., lasy miesz. i ich obrzeża, na pniakach *Pinus*, VI-VIII, 47, 67, 98, 140.
- Panus conchatus* (Bull.) Fr. — Las miesz., na pniaku liśc. drzewa, VIII, m. 57 a 71.

Zarodniki $3,6-6 \times 2,5-3,6 \mu\text{m}$, cystydy $18-54 \times 6-10,8 \mu\text{m}$.

P. tigrinus (Bull.) Sing. – N. śródleśnym jez. oraz przy dro., na spr. pniakach. V. VIII-IX, 26, 39, 159.

Pleurotus dryinus (Pers.) Kumm. – Przy dro., na pniach drzew liśc. (*Fraxinus excelsior*, *Malus domestica*), 50, 150.

P. ostreatus (Jacq.) Kumm. – Przy dro. i obrzeża lasów, na pniakach drzew liśc., XII, 49, 127.

P. pulmonarius Fr. – Las liśc., na leż., spr. gał., VIII, 146.

P. salignus Fr. – Lasy oraz przy dro., na pniakach i mart. pniach drzew liśc. (*Populus*, *Salix*), III-V, 98, 154, 166.

Hygrophoraceae

Camarophyllus pratensis (Pers.) Kumm. – Przy leśnej ścieżce, VIII, 170.

Hygrophorus hypothejus (Fr.) Fr. – Lasy sosn. i ich obrzeża, X-XII, 49, 67, 129.

Tricholomataceae

Armillariella mellea (Fl. Dan.) P. Karst. s. lato – Lasy miesz., k. zabudowań, przy dro., sady, na pniakach i leż. pniach drzew (np. *Picea*, *Robinia*), IX-XI, 67, 105, 150, 161, 167, 168.

Baeospora myosura (Fr.) Sing. – Las świerk., na spr., leż. szyszce *Picea*, VIII, 34.

Cantharellula umbonata (Gmel.) Sing. – Bory sosn. (np. bór świeży), w mchu, X. 16, m. 113 a 157, 114.

Clitocybe clavipes (Pers.) Kumm. – Lasy miesz. i igl. (np. bory świeże) i ich obrzeża, IX-X, 16, 32, 33, 51, 149.

C. gibba (Pers.) Kumm. – Lasy miesz., VIII-X, 51, 69, m. 116 a 164.

Collybia asema (Fr.) Kumm. – Lasy sosn. (np. bory świeże) i obrzeża młod. miesz., IX-XI, 51, 67, 70.

C. butyracea (Bull.) Quéf. – Las sosn., IX, 70.

C. confluens (Pers.) Kumm. – Las miesz., zarośla łozowe, IX-X, 24, 114.

C. cookei (Bres.) J. D. Arnold – Las igl., u nasady spr. pniaka, IX, 1.

C. dryophila (Bull.) Quéf. – Lasy liśc. i miesz. oraz ich obrzeża, VIII-IX, 34, 55, 64, 170.

C. peronata (Bolt.) Sing. – Lasy liśc. (np. olszyny), igl. (sosn.) i miesz., zarośla, np. p. *Fagus sylvatica*, VI-X, 33, 34, 51 (n. jez. Marksoby), 64, 114.

Flammulina velutipes (Curt.) Sing. – Lasy miesz., zag. śródpolne, zarośla nadrzeczne (np. *Salici-Franguletum*), pastwiska, na pniach i pniakach drzew liśc. (np. *Fraxinus*, *Populus*, *Salix*), III-IV, IX-XII, 17, 58, 65, 78, 97 (ul. Pieniężnego), 127, 147.

- Hohenbuehelia grisea* (Pk.) Sing. — Lasy liśc., na mart. gał. i leż. pniach drzew liśc. (?*Quercus*), VI-VIII, 140, 160.
- H. myxotricha* (Lév.) Sing. — Lasy liśc., na mart., leż. gał., VII, 145.
- Laccaria amethystina* (Bolt.) Murr. — Lasy liśc. (bukowe) i miesz., IX, 4, 33.
- L. laccata* (Scop.) Berk. et Br. — Bory sosn. (np. bór świeży), świerk., lasy miesz. i liśc. oraz ich obrzeża, rzadkie, piasz. młod., IX-X, 16, 24, 51, 70, 3 km na N od 73, m. 113 a 157, 129, 168.
- L. proxima* (Boud.) Pat. — Torf. przejściowe (porośnięte np. lasem igl. z domieszką *Betula*), w *Sphagnum*, IX, 31, 161.
- Lepista inversa* (Scop.) Pat. — Olszyna, na leż. gał. i szczątkach liści, X, 155.
- L. nebularis* (Batsch) Harmaja — Zarośla liśc., XI, 67 (n. Jez. Kortowskim).
- Lyophyllum ulmarium* (Bull.) Kühn. — Na drewnie, IX, 33.
- Marasmiellus ramealis* (Bull.) Sing. — Las liśc., na spr., leż. gał., IX, 64.
- Marasmius androsaceus* (L.) Fr. — Lasy miesz. i igl. (np. bory świeże), w ściółce, na op. igłach *Picea* i *Pinus sylvestris*, VI-XII, 16, 34, 49, 67, 114, 132.
- M. bulliardii* Qué. — Lasy świerk., w ściółce, na op. igłach *Picea*, VI, 98, 134.
- M. epiphyllus* (Pers.) Fr. — Lasy liśc., na ogonkach op., zbutwiałych liści drzew liśc., X, 163.
- M. oreades* (Bolt.) Fr. — Suche pastwiska, śródpolne rowy, pobocza dróg, podwórka zabudowań, obrzeża zag. brzoż., często na glebie piasz., VI-X, 53, 64, 67, 70, 102, 119, 136, 147, 171.
- M. rotula* (Scop.) Fr. — Las liśc., na spr., leż. gał. i pniach drzew liśc. (np. *Acer platanoides*), także przy dro., VIII-IX, 146, 167.
- M. scorodoni* (Fr.) Fr. — Zręby lasów liśc. i miesz., młod. grabowe, VI, 19, 67, 140.
- M. splachnoides* Fr. — Las miesz., na op., mart. liściach *Quercus*, VIII, 34.
- Melanoleuca brevipes* (Bull.) Pat. — Skraj zrębu, XI, 67.
- Merismoides anomalus* (Pers.) Sing. — Las miesz., na op. gał. *Fagus*, III, 98.
- Micromphale perforans* (Hofm.) Sing. — Lasy świerk., młod. igl., na op. igłach *Picea*, VI-VIII, m. 57 a 71, 67.
- Mycena aetites* (Fr.) Qué. — Pastwisko, XI, 67.
- M. amygdalina* (Pers.) Sing. = *M. filopes* s. Lange — Zarośla łozowe na skraju podmokłych łąk torfowych, na op. gał. liśc. drzewa lub krzewu, IX, 67. Zarodniki 7,8-11,4 × 4,8-6,6 (8,4) μm, nieco większe niż podają np. L a n g e i M o s e r.
- M. atromarginata* (Lasch) Kumm. — Las miesz., na spr. pniaku, VI, 140.
- M. epipterygia* (Scop.) S. F. Gray — Lasy igl. (np. bory świeże), młod. sosn., lasy miesz., w mchu, na szczątkach igieł i liści, VIII-XI, 33, 51, 67, 69, 70, 114, 170.
- M. galericulata* (Scop.) S. F. Gray — Lasy i zag. liśc. (np. brzoż., bukowe, olszowe), igl. (np. sosn.) oraz ich obrzeża, także łąki, na spr. pniach i pniakach drzew liśc.

- (np. *Alnus*, *Betula*, *Salix*), VI-XI, 4, 19, 24, 26, 31, 33, 51, 67, 79, m. 113 a 157, 114, 150, 153, 155, 168.
- M. galopoda* (Pers.) Kumm. – Las miesz., na szczątkach roślin, X, m. 116 a 164.
- M. polygramma* (Bull.) S. F. Gray – Obrzeża lasów miesz., parki, przy pniakach, na ziemi, XI, 67.
- M. polygramma* (Bull.) S. F. Gray – Obrzeża lasów miesz., parki, przy pniakach, na ziemi, XI, 67.
- M. pura* (Pers.) Kumm. – Lasy i zag. liśc., igł. i miesz. (np. młod. sosn.) oraz ich obrzeża, VIII-X, 2, 24, 53, 64, 99, 114, 119.
- M. tintinnabulum* (Fr.) Quél. – Olszyna, na spr. pniach drzew liśc., XII, 67 (n. Jez. Kortowskim).
- M. zephyrus* (Fr.) Kumm. – Bór świeży, na leż. spr. gał., X, 16.
- Omphalina ericetorum* (Pers.) M. Lge. – Na glebie pokrywającej spr. drewno, VI, 67. Strzępki bez sprzątek, zarodniki nieamyloidalne, 6,5-8,5 × 5-6,5 μm, sterygmy w liczbie 1-3.
- O. sphagnicola* (Berk.) Moser – Torf., na łożkach *Sphagnum*, VI, 90.
- Oudemansiella radicata* (Relh.) Sing. – Cieniste lasy liśc. (np. bukowe) i parki, na korzeniach drzew liśc. (np. *Carpinus*), VI-VIII, 67, 160.
- Panellus mitis* (Pers.) Sing. – Lasy igł. (np. bory świeże) i miesz. (*Pino-Quercetum*), na leż. pniach i gał. *Pinus sylvestris*, X-XI, 16, 67, 114, m. 116 a 164.
- P. stipticus* (Bull.) P. Karst. – Lasy i ich obrzeża, na pniakach i leż. gał. drzew liśc., III-V (okazy z ubiegłego roku), X, 12, 33, 67 (n. Jez. Kortowskim), 98, 134.
- Rickenella fibula* (Bull.) Raith. – Lasy igł. (np. sosn.) i miesz., w mchu, na ziemi i na pniakach, VI-IX, 34, 55, 67, 69.
- Strobilurus stephanocystis* (Kühn. et Romagn. in Hora) Sing. = *S. conigenus* (Pers.) Gulden – Lasy sosn. i ich obrzeża, na leż. p. ściółką szyszkach *Pinus sylvestris*, V, 40, 151.
- S. tenacellus* (Pers.) Sing. – Lasy igł. miesz. i ich obrzeża, podłoże jak u poprzedniego gatunku, V-VI, VIII, 19, m. 57 a 71, 67, 98, 118.
- Tephrocybe ambusta* (Fr.) Donk – Las, na zwęglonych gał. pozostałych po palonym ognisku, VIII, 34.
- T. palustris* (Peck) Donk – Torf., w *Sphagnum*, VI, 90.
- T. tylicolor* (Fr.) Mos. = *Collybia erosa* s. Lange – Las igł., na op. igłach, VI, 98.
- Tricholoma flavobrunneum* (Fr.) Kummer s. Moser = *T. flavum* (Bull.) Sacc. – Zarośla brzoż.-łozowe, obrzeża mokrych łąk torfowych, p. *Betula*, IX, 67.
- T. flavovirens* (Pers.) Lund. et Nannf. – Suche bory sosn., X, 46, m. 113 a 157, 130, 174.
- T. portentosum* (Fr.) Quél. – Lasy sosn., X, m. 113 a 157, 114.
- T. saponaceum* (Fr.) Kumm. – Skraj lasu sosn., X, m. 113 a 157.
- T. terreum* (Schaeff.) Kumm. – Piasz. młod. sosn., X, m. 113 a 157.

- Tricholomopsis rutilans* (Schaeff.) Sing. — Lasy igl. (sosn., np. bory świeże) i miesz. na spr. pniakach drzew igl. (*Pinus*), VIII-X, 1, 16, 23, 24, 34, 70, 149.
Xeromphalina campanella (Batsch) R. Mre. — Las, na spr. pniaku, VI, 67.

Entolomataceae

- Clitopilus prunulus* (Scop.) Kumm. — Park, przy ścieżce, VI, 67.
Entoloma staurosporum (Bres.) Hk. — Las brzoż.-sosn., VI, 19.

Pluteaceae

- Pluteus atricapillus* (Secr.) Sing. — Lasy miesz. i liśc. (brzoż.) oraz parki, na pniach i pniakach drzew liśc. (np. *Quercus*), VI-IX, 64, 67.
P. pellitus (Pers.) Kumm. — Lasy miesz. i obrzeża łąk, na leż., spr. pniach drzew liśc., IX, 67, 168.
P. salicinus (Pers.) Kumm. — Zag. brzoż. i lasy sosn., na spr. pniaku, IX, 24, 153.

Amanitaceae

- Amanita crocea* (Quél.) Sing. — lasy liśc. i miesz., IX, 33. Okazy b. podobne do ilustracji nr 64 u R o m a g n e s i e g o (1977).
A. fulva (Schaeff.) Sing. — Bory sosn., zarośla (*Salici-Franguletum*), skraj śródleśnego torf., n. jez., VIII-IX, 31, 56, 70.
A. gemmata (Fr.) Gill. — Bór sosn., X, m. 113 a 157.
A. muscaria (L.) Hook. — Lasy igl. (np. sosn. bory suche i świeże), miesz. (brzoż.-sosn.) i liśc. (zag. brzoż.) oraz ich obrzeża, IX-X, 16, 28, 31, m. 51 a 143, 67, 70, 75, 79, m. 113 a 157, 114 (2 ostatnie stanowiska: var. *aureola* Kalchbr.), 117, 129, 140, 149.
A. pantherina (DC.) S. F. Gray — Obrzeża borów sosn. i zag. brzoż., X, 51, m. 113 a 157.
A. phalloides (Vaill.) Secr. — Las sosn., X, 51.
A. rubescens (Pers.) S. F. Gray — Lasy liśc., igl. (bory suche i świeże), parki, VI-IX, 67, 70, 110.
A. spissa (Fr.) Kumm. — Lasy liśc. (np. bukowe), obrzeża lasów igl., zarośla grabowe, VIII-IX, 67, 132, 136, 160.
A. vaginata (Bull.) Quél. — Bagienna brzezina na torf. i bór świeży, IX, 16, 161.

Agaricaceae

- Agaricus bitorquis* (Quél.) Sacc. — Trawnik k. dworca PKS, VIII, 17.
Cystoderma amiantinum (Scop.) Fay. — Bory sosn. i miesz., IX-X, 33, m. 113 a 157.

- C. carcharias* (Pers.) Fay. — Las igl., IX, 75.
C. cinnabarinum (Alb. et Schw.) Fay. — Skraj lasu miesz., X, 51.
C. granulorum (Batsch) Fay. — Młody bór sosn., X, 114.
Lepiota cristata (Alb. et Schw.) Kumm. — P. przydr. drzewem, IX, 87.
Leucoagaricus leucothites (Vitt.) S. Vasser = *L. pudicus* s. Moser — Trawnik, XI, 67.
Macrolepiota procera (Scop.) Sing. — Skraj lasu brzoż., obrzeża lasów miesz. i liśc., pastwiska, przydroża, młod. sosn. i bory świeże, VIII-X, 34, 69, 129, 132, 147.

Coprinaceae

- Coprinus atramentarius* (Bull.) Fr. — Ulice w miastach, obrzeża łąk i pastwisk, trawniki, IX, 97, 147, 153.
C. comatus (Müll. in Fl. Dan.) S. F. Gray — Wśród zabudowań, przy dro., na trawnikach, IX, 33, 67, 117, 167.
C. disseminatus (Pers.) S. F. Gray — Parki, obrzeża olszyn, przy dro., na pniach drzew (np. *Ulmus*), VI-X, 13, 28, 67 (n. Jez. Kortowskim), 78, 98.
C. hemerobius Fr. — Skraj lasu, na trawniku, VI, 98.
C. micaceus (Bull.) Fr. — Wśród zabudowań, przy podstawie pniaka, VI, 67.
C. plicatilis (Curt.) Fr. — Pastwiska i trawiaste przydroża, V, IX, 8, 138, 140.
C. truncorum (Schaeff.) Fr. — Przy dro., w szczelinie leż. pnia, IX, 13.
C. xanthothrix Romagn. — Olszyna, X, 155.
Panaeolina foenisecii (Pers.) R. Mre. — W uprawie ziemniaków, IX, 103.
Panaeolus sphinctrinus (Fr.) Quel. — Łąki, polany (np. śródleśne), pastwiska, pobocza dróg, ścieżki leśne, obrzeża śródpolnych zag., na ekskrementach zwierząt trawożernych (np. konia), VII-IX, 34, 39, 55, 102, 145, 152.

Bolbitiaceae

- Agrocybe praecox* (Pers.) Fay. — Las miesz., ścieżka na skraju lasu sosn., VI, 19, 67.
A. semiorbicularis (Bull.) Fay. — Pastwiska, trawniki, wśród zabudowań, pola ziemniaczane, VI-VIII, 67, 168.
Bolbitius vitellinus (Pers.) Fr. var. *titubans* (Bull.) Fr. — Trawiasta skarpa ulicy, VI, 97.
Conocybe rickeniana Sing. — Przy dro., trawnik, IX, 67.
C. tenera (Schaeff.) Kühn. — Trawiasty rów przy leśnej dro., VI-VII, 94, 140.

Strophariaceae

- Hypholoma capnoides* (Fr.) Kumm. — Lasy liśc. i igł. (np. bory świeże na spr. pniakach (np. *Betula*), IX, 51, 67, 70, 75, 149.
- H. elaeodes* (Fr.) Gill. — Młod. sosn., na spr. drewnie p. ściółką, X, 114, det. Z. Heinrich.
- H. elongatipes* (Peck) Smith — Bagienne brzeziny, mokre rowy w borach sosn., w *Sphagnum*, VIII-IX, 23, 70, det. Z. Heinrich.
- H. fasciculare* (Huds.) Kumm. — Lasy liśc., miesz. i igł. (np. bory świeże) i ich obrzeża (np. skraj olszyny), także pastwiska i przy dro., na spr. pniakach (np. *Betula*, *Quercus*, *Ulmus*) oraz na kółkach w ogr. śródleśnego pastwiska, VI-X, l. 16, 33, 51, 52, 98, 117, 129, 142, 149, 150, część okazów det. Z. Heinrich.
- H. polytrichi* (Fr.) Ricken — Torf. przejściowe, w *Sphagnum*, IX, 31, det. Z. Heinrich.
- H. radicosum* Lge. — Lasy igł. i miesz., na spr. pniakach, VI-IX, 33, 67, det. Z. Heinrich.
- H. sublateralitium* (Fr.) Quél. — Lasy igł. (np. bory sosn.), miesz. i liśc. (np. olszyny), śródpolne zag., na spr. leż. pniach i pniakach, IX-XII, 29, 52, 75, 91, 155, 168, część okazów det. Z. Heinrich.
- H. subviride* Berk. et Curt. — Lasy sosn. i torf. przejściowe, na spr. pniach i pniakach, VIII-IX, 1, 36, det. Z. Heinrich. Z Polski grzyb ten był podawany tylko z Puszczy Białowieskiej i Augustowskiej (Pouzar 1981).
- H. udum* (Pers.) Kühn. — Bagienne brzeziny, bory bagienne, torf. przejściowe, w *Sphagnum* i na pniaku *Pinus*, VIII-X, 23, 31, 70, det. Z. Heinrich.
- Kuehneromyces mutabilis* (Schaeff.) Sing. et Smith. — Lasy igł. (sosn. i świerk.), miesz. (świerk.-brzoz.) i liśc. (np. olszyny), także przy dro. oraz w zaroślach łozowych, na spr. pniach (np. *Tilia*) i leż. gał. (np. *Salix*), VIII-X, 1, 24, 31, 32, 50, 79, 103, 106, 117, 153, 161, 177.
- Pholiota alnicola* (Fr.) Sing. — Olszyna, X, 155, det. Z. Heinrich.
- P. aurivella* (Batsch) Kumm. var. *aurivella* — Przy dro., na pniu *Salix*, IX, 79; var. *cerifera* Lge. — skraj łąki, na spr. pniaku drzewa liśc., IX, 175, det. Z. Heinrich.
- P. carbonaria* (Fr.) Sing. — Las igł., na zwęglonym drewnie, VIII, 69.
- P. conissans* (Fr.) Mos. — Bagienne zarośla brzoz-łozowe, na spr. leż. gał. *Salix*, IX, 177, det. Z. Heinrich.
- P. destruens* (Brond.) Quél. — IX, 33.
- P. flammans* (Fr.) Kumm. — Lasy miesz. i igł. (sosn.) oraz ich obrzeża, na spr. pniakach (?*Picea*, *Pinus*), VII-X, 34, 51, 117, 152, 153, 168.
- P. spumosa* (Fr.) Sing. — Lasy sosn. (bory świeże), na ziemi lub na pniakach *Pinus*. IX-X, 1, 51, 70, m. 113 a 157.

- P. squarrosa* (Pers.) Kumm. — Przy dro., u podstawy *Fraxinus*, IX, 99.
- Psilocybe crobula* (Fr.) M. Lge. ex Sing. — Las sosn., na szczątkach roślin, VIII, 69.
- P. semilanceata* (Fr.) Quél. — Skraj leśnej dro., X, 51.
- Stropharia aeruginosa* (Curt.) Quél. s. K r e i s e l (1979) — Las sosn.-brzoź., na spr. pniaku *Pinus* oraz skraj młod. miesz., IX-XI, 29, 67. Ostrza blaszek białe, cheilocystydy b. liczne, maczugowate, zarodniki $7,2-8,4 \times 3,6-5,4 \mu\text{m}$.
- S. caerulea* Kreisel — Skraj olszyny bagiennej, przydrożne rowy, obrzeża lasów, p. *Alnus*, IX-XI, 67, 79, 149, częściowo det. Z. H e i n r i c h. Ostrze ciemne, jak pozostała powierzchnia blaszek.
- S. coronilla* (Bull.) Quél. — Obrzeża pastwisk, trawiaste rowy przydrożne, VIII-IX, 26, 99, częściowo det. Z. H e i n r i c h.
- S. semiglobata* (Batsch) Quél. var. *semiglobata* — Miedze, zabagnione ląki, ścieżki i drogi leśne, na ekskrementach zwierząt trawożernych (np. konia), IX, 1, 24, 119, 136, 170; var. *stercoraria* (Bull.) Quél. — przydr. rów, na ekskrementach konia, IX, 64, część okazów det. Z. H e i n r i c h.
- Tubaria furfuracea* (Pers.) Gill. — Skraj lasu z *Acer* oraz rów przy dro., na drewnie (m.in. na spr. pniach), VI-IX, 19, 96.
- T. hiemalis* Romagn. ex Bon. — Zarośla, zręby, XI-XII, 67 (m.in. n. Jez. Kortowskim), cheilocystydy częściowo główkowate na szczycie.

Crepidotaceae

- Crepidotus epibryus* (Fr.) Quél. — Olszyna, na mart., leż. gał., IX, 103.
- C. mollis* (Schaeff.) Kumm. — Lasy liśc. (bukowe), miesz. oraz przy dro., na leż., mart. i żywych pniach i gał. drzew liśc. (np. *Acer platanoides*), V-VIII, 2, 32, 46, m. 57 a 71, 67, 158, 171.
- C. variabilis* (Pers.) Kumm. — Lasy miesz., na leż. mart. gał., VIII-IX, 33, 171.

Cortinariaceae

- Galerina paludosa* (Fr.) Kühn. — Torf. przejściowe, w *Sphagnum*, IX, 31, det. Z. H e i n r i c h.
- G. unicolor* (Fr.) Sing. — Młod. sosn., w mchu, X, 51.
- Gymnopilus hybridus* (Fr.) Sing. — Las sosn., na spr. gał. *Pinus*, IX, 24, det. Z. H e i n r i c h.
- G. penetrans* (Fr.) Murr. — Bór sosn., na spr. pniaku *Pinus*, IX, 55, det. Z. H e i n r i c h.
- G. stabilis* (Weinm.) Kühn. et Romagn. — Las miesz., na spr. pniaku (?*Picea*), VIII, 23, det. Z. H e i n r i c h.

- Hebeloma crustuliniforme* (Bull.) Quél. — Skraj boru sosn., X, m. 113 a 157.
H. longicaudum (Pers.) Kumm. s. Lge. — Olszyna, IX, 168. Owocniki białawe. zarodniki $8,4-14,4 \times 5,4-6,6(8,4) \mu\text{m}$, cystydy b. wąsko maczugowate.
Inocybe asterospora Quél. — Lasy miesz. (np. świerk.-brzoz.), VIII-IX, m. 57 a 71, 161.
I. geophylla (Sow.) Kumm. var. *geophylla* — Skraj młod. brzoz. i trawiaste pobocza dro. na skraju lasu, X, 51.
I. lacera (Fr.) Kumm. — Rzadkie młod. sosn., lasy miesz., VIII-IX, 129, 140.
I. lanuginella (Schroet. in Cohn) Konr. et Maubl. — Skraj przydr. zag. i śródpolnej brzeziny, w trawie, VIII, 39.
I. maculata Boud. — Bagienna brzezina na torf., IX, 161.
I. paludinella Peck. = *I. trechispora* s. Lge. — Bagienna zarośla brzoz.-łozowe. IX, 177.
Naucoria subconspersa Kühn. — Olszyna, IX, 8.

Russulaceae

- Lactarius blennius* Fr. — Las miesz., p. *Fagus*, IX, 33.
L. camphoratus (Bull.) Fr. — Las miesz., p. *Fagus*, IX, 33.
L. glyciosmus Fr. — Lasy miesz., torf. z *Calluna* i *Pinus* oraz obrzeża młod. brzoz., p. *Betula pendula*, IX-X, m. 48 a 78, 51, 161.
L. helvus Fr. — Bór sosn., X, ok. 3 km na N od 73.
L. necator (Bull. em. Pers.) P. Karst. — Lasy miesz. (np. świerk.-brzoz. i brzoz.-sosn.), sosn. (bory świeże), torf., śródpolne zag. liśc. (często p. *Betula*), VIII-X, 16, 29, m. 57 a 71, 117, 149, 161.
L. pubescens (Schrad.) Bres. — Obrzeża olszyny i brzezin, IX-X, 51, 168.
L. quietus Fr. — Skraj lasu, p. *Quercus*, IX, 33.
L. rufus (Scop.) Fr. — Bory sosn., IX-X, 70, m. 113 a 157, 165.
L. torminosus (Schaeff.) S. F. Gray — Skraj zag. sosn.-brzoz., 119.
L. vellereus (Fr.) Fr. — Lasy miesz. i bory sosn., VIII-X, 34, 73.
L. volemus Fr. — Bór sosn., X, ok. 3 km na N od 73.
Russula aeruginea Lindbl. — Skraj lasu brzoz. i bór świeży, IX-X, 16, 79, 175.
R. cyanoxantha Schaeff. — Las miesz., VIII, m. 57 a 71.
R. decolorans Fr. — Bory sosn. (np. bór świeży), X, 16, ok. 3 km na N od 73.
R. emetica Fr. — Bory sosn. (np. bór bagienny) i lasy miesz. (p. *Fagus*), torf. przejściowe w *Sphagnum*, IX-X, 31, 33, 70, m. 113 a 157.
R. flava (Rom.) Rom. in Lindbl. = *R. claroflava* Grove — Las brzoz.-świerk. na torf. i lasy miesz., VIII-IX, 140, 161.
R. lutea (Huds.) S. F. Gray — Las liśc., VII, 145.
R. rosacea Pers. = *R. lepida* Fr. — Las sosn., X, 51.
R. turci Bres. em. J. Schaeff. — Bór świeży, X, 16.

R. vesca Fr. — Las miesz., VIII, m. 57 a 71.

R. vinosa Lindbl. = *R. decolorans* var. *obscura* Rom. — Bór świeży, X, 16.

R. virescens (Schaeff.) Fr. — Las miesz., p. *Betula pendula*, X, m. 48 a 78.

Sclerodermataceae

Scleroderma citrinum Fr. — Lasy igl. i liśc. (np. brzoż.-lipowe), obrzeża borów sosn., śródpolnych brzezin i torf. przejśc., przy dro., na ziemi i na spr. pniakach, VIII-X, 33, 36, 39, 46, 96, m. 113 a 157.

Rhizopogonaceae

Rhizopogon rubescens var. *rubescens* s. A. H. Smith = *R. roseolus* (Corda) Th. M. Fries — Rzadki młod. sosn., p. ziemią, X, 129.

Pisolithaceae

Pisolithus arhizus (Pers.) Rausch. — Suchy bór sosn., p. ziemią, VI, 19.

Nidulariaceae

Cyathus olla Batsch — Murawa na piasz.-gliniastej glebie, X, 176.

C. striatus (Huds.) Willd. — Las liśc., na spr. pniaku, VII, 145.

Lycoperdaceae

Bovista nigrescens Pers. — Las liśc., V, 12.

Calvatia excipuliformis (Pers.) Perdeck — Skraj młod. sosn., XII, 49.

C. utriformis (Bull.) Jaap — Pastwiska i obrzeża lasu sosn., przy ścieżkach, VII-X, 102, 129, 152.

Lycoperdon foetidum Bon. — Las bukowy, przy spr. pniaku, IX, 4.

L. lividum Pers. — Pastwisko, XI, 67.

L. perlatum Pers. — Las miesz., skraj młod. sosn., pobocze szosy, IX-X, 33, m. 48 a 78, 51, m. 116 a 164, 119.

L. pyriforme Schaeff. — Lasy liśc. (np. bukowe) i miesz., także wśród zabudowań, na pniakach drzew (np. *Betula*), IX-X, 4, m. 57 a 71, 67.

Phallaceae

Phallus impudicus L. — Cieniste lasy liśc. i miesz., IX, 67, 106.

Dodatek:

*Deuteromycetes = Fungi imperfecti**Sphaeropsidales**Sphaerioidaceae*

Phomopsis velata Höhn. — Las liśc., leż. gał. *Tilia* sp., X, 150, det. V.
H o l u b o v á - J e c h o v á.

WSTĘPNA CHARAKTERYSTYKA MIKOFLORY

Zgromadzony materiał jest zbyt skąpy i po części zebrany przypadkowo (nie wszystkie grupy grzybów w wykazie są reprezentowane proporcjonalnie do ich rzeczywistego występowania w badanym terenie), dlatego na razie nie można dać pełniejszej charakterystyki mikoflory omawianego obszaru. Poniższe uwagi będą próbą uporządkowania dotychczasowych wyników.

W niniejszym opracowaniu uwzględniono 352 gatunki grzybów tworzących duże owocniki (*macromycetes*) oraz 1 gatunek mikroskopowy z grupy *Deuteromycetes*.

Najobficiej są reprezentowane następujące rodziny: *Tricholomataceae* (59), *Corticaceae* (48), *Polyporaceae* (43), *Strophariaceae* (26), *Russulaceae* (22), *Boletaceae* (14), *Cortinariaceae* (14), *Hymenochaetaceae* (12) i *Coprinaceae* (10).

Najpospolitszymi gatunkami w badanym obszarze są: *Bjerkandera adusta* (41 stanowisk), *Fomes fomentarius* (35), *Trichaptum fuscoviolaceum* (31), *Fomitopsis pinicola* (30), *Trametes versicolor* (28), *Stereum hirsutum* (27), *Ganoderma applanatum* (26), *Phellinus igniarius* (24), *Piptoporus betulinus* (22), *Schizopora paradoxa* (22), *Daedaleopsis confragosa* (21), *Paxillus involutus* (20), *Schizophyllum commune* (20), *Trametes hirsuta* (20).

Szereg grzybów zebranych na badanym obszarze odznacza się większymi wymaganiami ekologicznymi i występuje w Polsce b. rzadko lub rzadko. Są to m. in.: *Auricularia mesenterica*, *Antrodia albida*, *Amanita crocea*, *Datronia mollis*, *Gymnopilus stabilis*, *Hypholoma elaeodes*, *Pycnoporellus fulgens*, *Tephrocybe tylicolor*, *Laxitextum bicolor*, *Stereum subtomentosum*, *Tremella foliacea*, *Tubularinopsis glebulosus*. Niektóre z nich są pospolite tylko w określonych obszarach kraju, np. *Auricularia mesenterica* w Puszczy Augustowskiej i Białowieskiej, *Datronia mollis* w Puszczy Białowieskiej i w Karpatach.

Kilka gatunków to grzyby synantropijne, towarzyszące człowiekowi i spotykane w siedliskach wtórnych: *Ganoderma adpersum*, *Meripilus giganteus*. Być może grzyby te nawet powiększają swój obszar występowania.

Niektóre gatunki znane u nas tylko z nielicznych stanowisk być może w rzeczywistości nie są tak rzadkie. Znajduje się je nieczęsto z powodu b. drobnych rozmiarów owocników i niepozornych ich kształtów. Zapewne dotyczy to np. *Mucronella calva*.

Po raz pierwszy z Polski podano tu *Dacrymyces suecicus*, *Tomentella badia* i *Stropharia caerulea*. Ten ostatni gatunek był zapewne zbierany, ale nie odróżniano go od *S. aeruginosa*. Dotychczasowe dane dotyczące tej grupy taksonów w obrębie rodzaju *Stropharia* wymagają rewizji.

UWAGI O EKOLOGII ZEBRANYCH GATUNKÓW

Zebrany materiał można podzielić na szereg mniej lub bardziej wyspecjalizowanych pod względem ekologicznym grup grzybów.

G r z y b y n a z w i e r z ę t a c h. Z tej grupy znaleziono tylko jeden gatunek — *Cordyceps militaris*.

G r z y b y g r z y b o l u b n e. Grzyby mikofilne są tu reprezentowane przez: *Hypocrea pulvinata*, *Achroomyces peniophorae*, *Tremella encephala* i *T. obscura*. Wszystkie te gatunki są ściśle związane z grzybami i nie występują na innych żywicielach. Znaleziono na grzybach także gatunki, które tylko czasem pojawiają się na takim podłożu, ale zasadniczo żyją na drewnie. Są to: *Bjerkandera adusta*, *Mucronella calva*, *Sistotrema brinkmannii* i *Trechispora farinacea*.

G r z y b y n a s z y s z k a c h. Na szyszkach *Picea* występuje *Baeospora myosura*, na szyszkach *Pinus*: *Auriscalpium vulgare*, *Strobilurus stephanocystis* i *S. tenacellus*.

G r z y b y n a o p a d ł y c h i g ł a c h i l i ś c i a c h. Na opadłych igłach wyrastają: *Marasmius androsaceus*, *M. bulliardii* i *Micromphale perforans*, na opadłych ogonkach liści drzew liściastych: *Marasmius epiphyllus*.

G r z y b y w ę g l o l u b n e. Na zwęglonym drewnie wyrastają grzyby pyrofilne: *Geopyxis carbonaria*, *Pholiota carbonaria* i *Tephrocybe ambusta*.

G r z y b y t o r f o w i s k o w e. Wśród *Sphagnum*, na torfowiskach lub w zatorfionych, bagnistych lasach i na mokrych łąkach rosną: *Galerina paludosa*, *Hypholoma elongatipes*, *H. udum*, *Laccaria proxima*, *Leccinum holopus* i *Omphalina sphagnicola*.

G r z y b y t o w a r z y s z ą c e s o ś n i e. Lasy i bory sosnowe są siedliskiem b. wielu gatunków. Tam spotyka się m.in.: *Amanita gemmata*, *Coltricia perennis*, *Diplomitoporus flavescens*, *Exidia saccharina*, *Chroogomphus rutilus*, *Gyromitra esculenta*, *Lactarius helvus*, *L. rufus*, *L. volemus*, *Mycena epipterygia*, *Panellus mitis*, *Phellinus pini*, *Skeletocutis amorphia*, *Suillus granulatus*, *S. luteus*, *Scleroderma citrinum*, *Thelephora terrestris*, *Tricholoma flavovirens*, *Xerocomus badius*.

G r z y b y t o w a r z y s z ą c e d ę b o m. W dąbrowach i lasach mieszanych z udziałem dębów rosną: *Daedalea quercina*, *Exidia truncata*, *Hymenochaete rubiginosa*, *Lactarius quietus*, *Peniophora quercina*, *Stereum gausapatum*, *Xerocomus rubellus*, *Phellinus robustus*.

G r z y b y t o w a r z y s z ą c e b r z o z i e. Z brzozą związane są następujące gatunki: *Amanita muscaria*, *Lactarius glyciosmus*, *L. pubescens*, *L. torminosus*, *Leccinum scabrum*, *L. testaceo-scabrum*, *Piptoporus betulinus*, *Phellinus laevigatus*, *Tricholoma flavobrunneum*.

G r z y b y l a s ó w l ę g o w y c h. W lasach łęgowych, w olsach, olszynach itp. rosną gatunki związane z olszą, topolą i wierzbą. Tu spotykamy często na *Alnus*: *Inonotus radiatus*, rzadziej *Peniophora erikssonii*, pod tym drzewem: *Naucoria subconspersa*, na *Populus* b. rzadko wyrasta *Phellinus populicola*, częściej *Pholiota destruens*, a na wierzbach częsty jest *P. igniarius* i *Trametes suaveolens*.

G r z y b y s i e d l i s k w t ó r n y c h. Liczne grzyby związane są z miejscami zagospodarowanymi przez człowieka, poza lasami, przy drogach, na zrębach, k. zabudowań, na polach, pastwiskach, w miejscach ruderalnych itd. Tę grupę reprezentują: *Bjerkandera adusta*, *Ganoderma adpersum*, *Radulomyces confluens*, *Trametes hirsuta*.

Na pastwiskach, przy drogach, na wtórnych łąkach rosną m.in. *Marasmius oreades*, *Mycena aetites*, *Stropharia coronilla*, *Psilocybe semilanceata*, *Paneolina foeniseccii*, *Coprinus plicatilis*, *Conocybe tenera*, *C. rickeniana*. W podobnych miejscach, na ekskrementach zwierząt hodowanych można spotkać grzyby koprofilne: *Panaeolus sphinctrinus* i *Stropharia semiglobata*.

W sadach, na drzewach owocowych (na śliwach) pasożytuje *Phellinus pomaceus*.

Niektóre gatunki rozkładają drewno użytkowe. Na belkach w budynkach, drewnianych mostach, na żerdziach i kołkach w ogrodzeniach, na deskach, spotykamy np. *Tremella foliacea*, *Chondrostereum purpureum*, *Cylindrobasidium evolvens*, *Leptosporomyces galzinii*, *Pseudomerulius aureus*, *Stereum hirsutum*, *Schizophyllum commune*, *Daedalea quercina*, *Fomitopsis pinicola*, *Gloeophyllum abietinum*, *G. sepiarium*, *Skeletocutis amorpha*, *Trametes versicolor*, *Trichaptum fuscoviolaceum*.

G r z y b y p a s o ż y t n i c z e. W zamieszczonym wykazie jest wiele grzybów pasożytniczych. O niektórych z nich (np. żyjących na grzybach) wspomniano już wyżej. Do najgroźniejszych pasożytów drzew należą m.in. *Armillariella mellea*, *Heterobasidion annosus*. Szkody w drzewostanach powodują także: *Laetiporus sulphureus*, *Fomes fomentarius*, *Stereum sanguinolentum*. Na korzeniach sosny pasożytuje *Sparassis crispa*, na korzeniach modrzewia *Phaeolus schweinitzii*. Na drzewach liściastych żyje *Nectria cinnabarina*, na sośnie *Phellinus pini*.

FENOLOGIA

Większość wymienionych gatunków tworzy owocniki od wiosny do jesieni. Wczesną wiosną występują: *Gyromitra esculenta*, *Strobilurus stephanocystis* i

S. tenacellus. Niektóre gatunki wytwarzają owocniki dwukrotnie: na wiosnę i w jesieni (z letnią przerwą); przykładem jest *Polyporus badius*. Jesiennymi grzybami są *Armillariella mellea*, *Hygrophorus hypothejus*, *Tricholoma flavovirens*. Grzybem jesienno-zimowo-wiosennym jest *Flammulina velutipes*. W zimie (w okresie łagodnej pogody) tworzy owocniki *Mycena tintinnabulum*.

Grzyby jadalne i trujące

Zachowało się tu jeszcze wiele grzybów jadalnych, które często pojawiają się w dużej ilości: *Boletus edulis*, *Cantharellus cibarius*, *Leccinum scabrum*, *L. testaceoscabrum*, *Macrolepiota procera*, *Suillus bovinus*, *S. luteus*, *S. granulatus*, *S. variegatus*, *Xerocomus badius*, *X. chrysenteron*, *X. subtomentosus*, *X. rubellus*.

Z grzybów trujących można wymienić: *Amanita phalloides*, *A. gemmata*, *A. pantherina*, *A. muscaria*, *Russula emetica*, *Coprinus atramentarius*, *C. micaceus*, *Hebeloma crustuliniforme*, *Hypholoma fasciculare*, *Inocybe asterospora*, *I. lacera*, *Lactarius helvus*, *Mycena pura*, *Scleroderma citrinum* i *Paxillus involutus*.

Wnioski na przyszłość

L. O l e s i ń s k i w dalszym ciągu zbiera materiały mikologiczne w północno-wschodniej Polsce. Materiały będą gromadzone w sposób mniej więcej planowy, z uwzględnieniem terenów dotychczas jeszcze nie przeszukiwanych, z zamiarem uzyskania obrazu rozmieszczenia *macromycetes* w całym obszarze. Oddawanie do druku wyników badań jest przewidziane średnio co dwa lata.

SUMMARY

This work is the first part of the data to the flora of macrofungi of North-East Poland. The investigated area is about 40.000 km², it has a lowland character. The highest point is 312 m above sea level. The mycological investigations so far carried out in that area have been of sporadical character. L. O l e s i ń s k i began his investigation in 1981 and collected most of fungi. W. W o j e w o d a revised all materials. The list of fungi comprises 352 macrofungi (*Asco-* and *Basidiomycetes*) and 1 species of *Deuteromycetes*. *Dacrymyces suecicus*, *Tomentella badia* and *Stropharia caerulea* are new to the Polish mycoflora. A number of interesting species have been found such as *Auricularia mesenterica*, *Tremella foliacea*, *Calocera furcata*, *Laxitextum bicolor*, *Stereum subtomentosum*, *Tubulicrinis glebulosus*, *Ganoderma adpersum*, *G. lucidum*, *Antrodia albida*, *Datronia mollis*, *Pycnoporellus fulgens*, *Mucronella calva*, *Phellinus laevigatus*, *P. populicola*, *Leccinum holopus*, *Tephrocybe tylicolor*, *Amanita crocea*, *Hypholoma elaeodes*, *H. udum*, *Pholiota connissans*, *Gymnopilus stabilis*.

This paper gives a basis for further investigations of fungi in North-East Poland.

LITERATURA

B i t n e r K., 1953, Grzyby jako pasożyty grzybów kapeluszowych. Acta Soc. Bot. Pol. 22(4): 689-722.

- Bresadola J., 1903, Fungi polonici a cl. Viro B. Eichler lecti. Ann. Mycol. 1: 65-131.
- Chelchowski S., 1888, Bazydialne grzyby okrestnosciej Varšavy, Varšava.
- Chelchowski S., 1898, Grzyby podstawkozarodnikowe Królestwa Polskiego (*Basidiomycetes* Polonici). Pam. Fizjogr. 15(III): 3-285.
- Corner E., 1950, A Monograph of *Clavaria* and allied Genera, London.
- Dennis R. W. G., 1978, *British Ascomycetes*, Vaduz.
- Domański S., 1954, Badania nad biologią *Fomes ignarius* (Linn.) Fr. na białodrzewie (*Populus alba* L.). Acta Soc. Bot. Pol. 23: 589-613.
- Domański S., 1963, Fungi lignicoli in regione Mazury in Polonia septentrionalis annis 1956-1961 collecti. Monogr. Bot. 15: 295-323.
- Domański S., 1965, *Basidiomycetes-Aphyllphorales, Polyporaceae* (I) in: Flora polska Grzyby (Fungi, 2), Warszawa.
- Domański S., 1970, Grzyby zasiedlające drewno w Puszczy Białowieskiej, XIII. Acta Soc. Bot. Pol. 39: 191-207.
- Domański S., 1972, Fungi, *Polyporaceae* I, *Mucronoporaceae* I, Warsaw.
- Domański S., 1974, Mała flora grzybów, I (1x - 1975, ditto, I (2x - 1978, ditto, I (3), Warszawa-Kraków.
- Domański S., 1981, *Basidiomycetes-Aphyllphorales-Hydnaeae-Steccherinaceae*, (in: Flora polska, Grzyby (*Mycota*) 13), Warszawa-Kraków.
- Domański S., Orłowski H., Skirgiello A., 1967, *Basidiomycetes-Aphyllphorales, Polyporaceae pileate, Mucronoporaceae pileate, Ganodermataceae, Bondarzewiaceae, Boletopsidaceae, Fistulinaceae* (in: Flora polska, Grzyby (*Mycota*) 3), Warszawa.
- Domański S., Orłowski H., Skirgiello A., 1973, Fungi, *Polyporaceae* II (*pileatae*), *Mucronoporaceae* II (*pileatae*), *Ganodermataceae, Bondarzewiaceae, Boletopsidaceae, Fistulinaceae*, Fungi, Warsaw.
- Domański S., Gumińska B., Lisiewska M., Nespiak A., Skirgiello A., Truszkowska W., 1963, Mikoflora Bieszczadów Zachodnich, II. Monogr. Bot. 15:3-75; - 1967, ditto, III, *ibid.* 3: 63-114.
- Domański S., Lisiewska M., Majewski T., Skirgiello A., Truszkowska W., Wojewoda W., 1970, ditto, IV, 6: 129-179.
- Donk M. A., 1974, Check list of European Polypores. Verh. Afdel. Natuurk., Koninkl. Nederl. Akad. Wetensch. tweede reeks, deel 62: 1-469.
- Durska B., 1971, O występowaniu w Polsce *Mycena belliae* (Johnst.) Orton. Acta Mycol. 7: 141-144.
- Eichler B., 1900, Materiały do flory grzybów okolic Międzyrzecza. Pam. Fizjogr. 16: 157-206.
- Eriksson J., Hjortstam K., Ryvarden L., 1973-1981, The *Corticaceae* of North Europe, II-VI. Oslo.
- Gramberg E., 1923, Seltener Pilze Ostpreussen. Zeitschr. Pilzk. 2: 132-136.
- Groß G., Runge A., Winterhoff W., Krieglsteiner G. J., 1980, Bauchpilze (*Gasteromycetes* s.l.) in der Bundesrepublik und Westberlin. Beih. Zeitschr. Mykol. 2: 1-220.
- Gumińska B., 1962, Grzyby Roztoki Malej w Beskidzie Sądeckim. Fragm. Flor. Geobot. 8: 205-213.
- Heinrich Z., Wojewoda W., 1976, The effect of fertilization on a Pine forest ecosystem in an industrial region. Ekol. pol. 24: 319-330.
- Jahn H., 1979, Pilze die an Holz wachsen. Herford.
- Jahn H., Kotlaba F., Pouzar Z., 1980, *Ganoderma arkusonii* Jahn, Kottl. et Pouz., spec. nova, a parakel species to *Ganoderma lucidum*. Westfäl. Pilzbr. 11: 96-121.
- Jülich W., 1981, Higher taxa of *Basidiomycetes*. Bibl. Mycol. 85: 1-485, Vaduz.

- J ü l i c h W., 1982a, Studies in resupinate *Basidiomycetes*, VII. Int. J. Myc. Lich. 1(1): 27-37.
- J ü l i c h W., 1982b, Notes on some *Basidiomycetes* (*Aphylophorales* and *Heterobasidiomycetes*). *Persoonia* 11: 421-428.
- J ü l i c h W., S t a l p e r s J. A., 1980, The resupinate non-poroid *Aphylophorales* of the temperate northern hemisphere. Amsterdam-Oxford-New York.
- K o m o r o w s k a H., 1981, *Cordyceps militaris* (Vaill. ex L.) Link (*Ascomycotina*) w Polsce. *Fragm. Flor. Geobot.* 27: 657-666.
- K o n d r a c k i J., 1978, Geografia fizyczna Polski. Warszawa.
- K o r f R. P., 1982, Citation of author's names and the typification of names of fungal taxa published between 1753 and 1982 under the changes in the Code of Nomenclature enacted in 1981. *Mycologia* 74: 250-255.
- K o t l a b a F., L a z e b n í č e k J., 1967, IV. sjezd evropských mykologů, Polsko 1966. *Česká Mykol.* 21: 54-59.
- K o t l a b a F., P o u z a r Z., 1971, *Ganoderma adspersum* (Schulz) Donk — a species resembling *G. applanatum* (S. F. Gray) Pat., *ibid.*, 25: 88-102.
- K o t l a b a F., P o u z a r Z., 1983, Taxonomické a nomenklatorické poznámky o *Trametes cervina* a *Ganoderma atkinsonii*, *ibid.*, 37: 49-51.
- K r e i s e l H., 1979, Zur Taxonomie von *Stropharia aeruginosa* sensu lato, *Beih. Sydowia. Ann. Mycol. Ser. II*, 8: 228-232.
- K r e i s e l H., L a z e b n í č e k J., 1967, Límčovka vroubkovaná — *Stropharia albocrenulata* (Peck) Kreisel nalezena v Československu. *Česká Mykol.* 21: 33-39.
- L i s i e w s k a M., N o w i c k a D., 1979, *Macromycetes* Arboretum Kórnickiego. *Arbor. Kórn.* 24: 339-371.
- M c N a b b R. F. R., 1973, Taxonomic Studies in the *Dacrymycetaceae*, VIII, *Dacrymyces* Nees ex Fries. *N. Zeal. J. Bot.* 11(3): 391-586.
- M o s e r M., 1983, Die Röhrlinge und Blätterpilze (*Polyporales, Boletales, Agaricales, Russulales*). Stuttgart-New York.
- N e s p i a k A., 1977, *Basidiomycetes-Agaricales, Cortinariaceae, Cortinarius*. I. (in: *Flora polska, Grzyby (Mycota) 7*). Warszawa-Kraków. — 1981, ditto, II., (*ibid.*, in: *Flora polska, 14*). Warszawa-Kraków.
- N e u h o f f W., 1933, Die *Hymenomycetes* Ostpreussens. *Unser Ostland* 7: 317-397.
- N e u h o f f W., 1935-1936, Die Pilze Mitteleuropas, Band II. Leipzig.
- N i e m e l ä T., 1972, On Fennoscandian *Polypores*, II. *Ann. Bot. Fennici* 9: 41-59.
- N i e m e l ä T., 1975, ditto, IV, 12: 93-122.
- N i t a r d y E., 1904, Die Kryptogamenflora des Kreises Elbing. *Hedwigia* 43: 314-342.
- O l e s i ń s k i L., 1983, *Hirneola auricula-judae* (Bull. ex St.-Am.) Berk. na Równinie Sępopolskiej. *Zesz. Nauk. ART Olsztyn, Roln.* 37: 101-104.
- O r l o ś H., D o m i n i k T., 1960, Z biologii huby korzeniowej — *Fomes annosus* (Fr.) Cooke. *Sylvan* 104: 1-13.
- P a r m a s t o E., 1965, *Opređelitel' rogatikovykh gribov SSSR sem. Clavariaceae*. Moskva-Leningrad.
- P o l a k o w s k i B., 1963, Stosunki geobotaniczne Pomorza Wschodniego. *Zesz. Nauk. WSR Olsztyn*, 15: 4-167.
- P o u z a r Z., 1981, Zajímavý dvojník třepenitky svazčité. *Mykol. Listy* 5: 4-8.
- R a d o m s k i G., 1979, *Agrometeorologia*. Warszawa.
- R e i d D. A., 1974, A monograph of the British *Dacrymycetales*. *Trans. Brit. Mycol. Soc.* 62: 433-494.
- R o m a g n e s i H., 1977, *Champignons d'Europe*, I. Paris.
- R o m e r E., *Regiony klimatyczne Polski*. Wrocław.
- R y v a r d e n L., 1976-1978, *The Polyporaceae of North Europe*, 1-2. Oslo.

- Schroeter J., 1889, Die Pilze Schlesiens, I. Breslau.
- Skirgiello A., 1951, Rodzaj *Russula* w Polsce i w krajach przyległych. *Planta Polon.* 9(1): 1-130.
- Skirgiello A., 1960, *Basidiomycetes, Boletales* (in: Flora polska, Grzyby (Fungi), 1). Warszawa.
- Skirgiello A., 1965, Materiały do poznania rozmieszczenia geograficznego grzybów wyższych w Europie. *Acta Mycol.* 1:23-25; — 1967, ditto, *ibid.* 3: 243-249; — 1970, ditto, *ibid.* 6: 101-123. — 1972, ditto, *ibid.* 8: 191-218. — 1976, ditto, *ibid.* 12: 155-189.
- Skirgiello A., 1966, Piska Puszcza forest. Guide, Fourth Congress of European Mycologists. Warszawa.
- [Skirgiello A.], 1968, Compte-rendu du IV-ème Congrès des Mycologues Européens Warszawa 1966. *Acta Mycol.* 4: 243-249.
- Skirgiello A., 1975, Fungi, *Basidiomycetes, Boletales*. Warsaw.
- Steinhaus J., 1888, Analytische Agaricaceen Studien. *Hedwigia* 27: 37-54.
- Szafer W., Zarzycki K., 1977, Szata roślinna Polski, 1-2. Warszawa.
- Wojewoda W., 1973, Grzyby wielkoowocnikowe („*Macromycetes*”) Ziemi Chrzanowskiej i Jaworzna, 1. *Studia Ośrod. Dokum. Fizjogr. PAN* 2: 57-86.
- Wojewoda W., 1977a, *Basidiomycetes-Tremellales-Auriculariales-Septosidiales*, (in: Flora polska, Grzyby (Mycota), 8), Warszawa-Kraków.
- Wojewoda W., 1977b, Polish *Dacrymycetales* II. *Fragm. Flor. Geobot.* 23: 113-117.
- Wojewoda W., 1977c, Stanisław Chelchowski (1886-1907) jako mikolog. *Wiad. Bot.* 21: 221-224.
- Wojewoda W., 1979, Rozmieszczenie geograficzne grzybów tremelloidalnych w Polsce. *Acta Mycol.* 15: 75-144.
- Wojewoda W., 1981a, Mała flora grzybów, 2. Warszawa-Kraków.
- Wojewoda W., 1981b, Uwagi o grzybach wielkoowocnikowych rezerwatu Łęczzak koło Raciborza. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* 37(2): 53-55.